

ISSN 1899-864X

9 771 899 86 400 4

REDAKCJA
tel. 662 061 331**ODWIEDŹ NASZ PORTAL**GOLUB-CGD.PLBieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką

MATERIAŁ PARTNERA

PRACAZatrudnimy pracowników
do sklejanie wzorników**Golub-Dobrzyń**

Kontakt:

693 749 849**POWIAT**Oszukują już
nie tylko seniorów

str. 2 - Aktualności

GMINA RADOMIN

Awanse nauczycieli

str. 3 - Aktualności

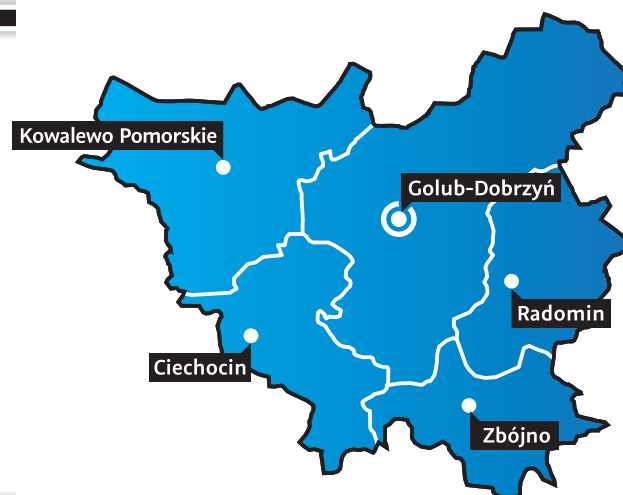
CZWARTEK
3 PAŹDZIERNIKA 2024

ISSN: 1899-864X

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 40/2024 (829)

CGD**TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO**

Nie żyje 18-latek przygnieciony armatą

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu, pod nadzorem prokuratora, wyjaśniają okoliczności tragicznego w skutkach zdarzenia, do którego doszło na terenie Zamku Golubskiego. W wyniku przygniecenia przez lufę armaty śmierć poniósł młody mężczyzna

W miniony piątek (27 września) około godziny 23.00 dyżurny golubsko-dobrzyński policji otrzymał zgłoszenie o zdarzeniu, do którego doszło na terenie Zamku Golubskiego.

– Skierowani na miejsce policjanci wstępnie ustalili, że 18-latek został przygnieciony przez lufę armaty, na której wcześniej za-

wiś, w wyniku czego doszło do jej przewrócenia – wyjaśnia młodsza aspirant Marzena Wróblewska, oficer prasowy w Komendzie Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu. – Mężczyzna z obrażeniami ciała został przewieziony do szpitala, gdzie zmarł następnego dnia przed południem.

W sprawie tej policjanci pro-

wadzą postępowanie pod nadzorem prokuratora, które pozwoli wyjaśnić okoliczności i przyczyny tego tragicznego w skutkach zdarzenia. Do wydarzenia odniósł się również Oddział Polskiego Towarzystwa Turystycznego w Golubiu-Dobrzyniu – właściciel zamku.

dokończenie na str. 3

Powiat

Zmiany w szpitalu

Od 1 października oddział kardiologiczny w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu jest pododdziałem oddziału wewnętrznego placówki. To niejedyna zmiana w szpitalu, które mają miejsce w związku z procesem restrukturyzacji.

O tragicznej sytuacji finansowej Szpitala Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu pisaliśmy już niejednokrotnie. Na początku wakacji został zawieszony oddział położniczo-ginekologiczny oraz noworodkowy. W sierpniu nowa rada nadzorcza zmieniła prezesa spółki. Obecnie szpitalem kieruje Justyna Wileńska.

W ostatnim czasie otrzymaliśmy list od zaniepokojonej sytuacją w placówce mieszkanki. Informuje ona, że likwidacji ulegnie również oddział kardiologiczny.

– W efekcie tego posunięcia

nieślychanie pogorszy się dostęp społeczności do wyspecjalizowanej opieki kardiologicznej – zauważa zaniepokojona mieszkanka. – Jeszcze istniejący oddział kardiologiczny współpracuje z okolicznymi oddziałami kardiologii inwazyjnej i kardiologii interwencyjnej, przygotowując pacjentów do zabiegów i operacji. Jednocześnie część lekarzy z oddziału wewnętrznego również już odeszło lub złożyło wypowiedzenia. Mamy więc obawy, że niedługo zostanie zamknięty cały szpital.

dokończenie na str. 3

Oszukują już nie tylko seniorów

POWIAT ➤ Komendant powiatowy policji w Golubiu-Dobrzyniu insp. Maciej Zdunowski uczestniczył w VI sesji rady powiatu. Na spotkaniu szef golubsko-dobrzyńskich funkcjonariuszy przekazał zebranim gościom i mieszkańcom powiatu niezbędną wiedzę, mającą na celu zwiększenie czujności i bezpieczeństwa wśród społeczeństwa

Niemal codziennie miejscowi policjanci otrzymują zgłoszenia o próbie oszustwa, kradzieży pieniędzy z kont bankowych, włamań na pocztę e-mail, na profil społecznościowy czy aplikację bankową, dlatego tym bardziej warto o tym przypominać i przestrzegać. Oszuści wciąż nie ustają w swej przestępczej działalności. Sprawcy, w dalszym ciągu udając osoby bliskie, policjantów, urzędników czy pracowników banku, próbują wyłudzić od swoich ofiar pieniądze. Oszuści działają pod pretekstem prowadzenia akcji policyjnej lub potrzeby uzyskania natychmiastowej pomocy w trudnych sytuacjach życiowych, bądź zagrożenia ich kont bankowych.

Coraz częściej możemy się spotkać również z sytuacjami, gdy ktoś próbuje przejąć dostęp do poczty e-mail, kont społecznościowych oraz bankowych metodą na BLIK. W ubiegłym tygodniu (25.09.2024 r.) podczas VI Sesji Rady Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego komendant powiatowy policji insp. Maciej Zdunowski przekazał zebranym gościom oraz mieszkańcom powiatu niezbędną wiedzę mającą na celu zwiększenie ich bezpieczeństwa. Przekazem komendanta było uświadomienie jak nie stać się ofiarą tego typu oszustw: „na wnuczka, policjanta, pracownika banku”. Szef golubsko-dobrzyńskich policjantów zwrócił szczególną

uwagę na to, że podawanie się za członków rodziny, funkcjonariuszy policji czy pracownika banku to najczęściej stosowane metody, których ofiarami padają już nie tylko seniorzy.

Komendant poinformował także, że w przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy kontaktować się z Komendą Powiatową Policji w Golubiu-Dobrzyniu pod numerem telefonu 47 754 92 00 lub na numer alarmowy 112. Wystąpienie insp. Macieja Zdunowskiego można obejrzeć na portalu eSesjatyv.

Pamiętaj policjant, prokurator, pracownik banku nigdy nie zażąda od Ciebie pieniędzy lub przelewu. To zawsze próba OSZUSTWA!

(red), fot. KPP

Powiat/Kraj

Strażacy pomagają

Kilkunastu strażaków z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu jest zaangażowanych w pomoc powodzianom na południu Polski.

W miniony poniedziałek (23 września) do miejscowości Lewin Brzeski i Głucholazy wyruszył z Włocławka autobus Państwowej Straży Pożarnej ze strażakami z województwa kujawsko-pomorskiego. Z Komendy Powiatowej PSP w Golubiu-Dobrzyniu wyruszyło kolejnych 6 ratowników, którzy w godzinach wieczornych zmienili swoich kolegów, zadysponowanych w ten rejon tydzień

wcześniej, do usuwania skutków powodzi.

Natomiast we wtorek (24 września) zadysponowany do działań w miejscowości Stronie Śląskie został kontener paliwowy, który stanowił będzie wsparcie logistyczne polegające na dystrybucji paliwa na obszarach popowodziowych.

(Szyw)
fot. PSP

Gmina Golub-Dobrzyń

Kolejna droga zmieniła oblicze

Na początku września dokonano odbioru technicznego zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 110272C w m. Sokołowo”. Inwestycja w gminie Golub-Dobrzyń kosztowała blisko 971 tys. zł.

– Zakres inwestycji obejmował, m.in. wykonanie nawierzchni asfaltowej o szerokości 4,0 m na odcinku ponad 940 m, wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa o szerokości 0,5 - 0,75 m, wykonanie mijanek, remont istniejącego przepustu drogowego i rowów, przebudowę nawierzchni istniejących zjazdów oraz wykonanie oznakowania pionowego i poziomego – informuje Urząd Gminy Golub-Dobrzyń.

Całkowita wartość inwestycji to kwota 970 884,15 zł. Gmina Golub-Dobrzyń pozyskała na ten cel otrzymała dofinansowanie ze środków

Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60% wartości zadania.

Utrzymanie dróg gminnych w dobrym stanie technicznym to zadanie priorytetowe lokalnego samorządu. Środki finansowe pochodzące z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg umożliwiają wykonanie przyjaznej mieszkańcom infrastruktury drogowej, zapewniającej bezpieczeństwo uczestnikom ruchu drogowego.

Wykonawcą prac budowlanych była firma Remikop Sp. z o.o. z Torunia

(GM), fot. UG Golub-Dobrzyń

Awanse nauczycieli

GMINA RADOMIN ▶ Kilkunastu nauczycieli pracujących w szkołach na terenie gminy Radomin uzyskało kolejny stopień awansu. Z tej okazji władze gminy pogratulowały pedagogom

W minionym tygodniu, podczas V Sesji Rady Gminy Radomin odbyła się uroczystość wręczenia gratulacji z okazji uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego oraz dyplomowanego nauczycielom z terenu gminy Radomin. Życzenia przekazali wójt gminy Radomin Piotr Wolski oraz przewodniczący Rady Gminy Radomin Mirosław Orzechowski.

Stopień nauczyciela dyplomowanego uzyskali: Alicja

Żebrowska, Agnieszka Urszula Błaszkiwicz, Magdalena Młodzikiewicz-Majewska, Beata Kiejnowska, Magdalena Chmielewska, Włodzimierz Jurkiewicz, Agnieszka Wiśniewska, Wioletta Petrykowska, Paweł Jagodziński, Anita Kinga Kłoss, Wioleta Wiśniewska, Milena Jadwiga Pętlicka. Z kolei stopień nauczyciela mianowanego uzyskała Katarzyna Stankiewicz.

(Szyw)
fot. UGR

Golub-Dobrzyń

Nie żyje 18-latek przygnieciony armatą

dokończenie ze str. 1

– W piątek 27 września, w godzinach nocnych odwiedziło nas dwóch młodych ludzi – mówi Stefan Borkowicz, prezes Oddziału PTTK w Golubiu-Dobrzyniu. – Doszło do nieszczęśliwego zdarzenia. Z informacji przekazanych przez Komendę Powiatową Policji w Golubiu-Dobrzyniu wynika, że

w trakcie przebywania na terenach zamkowych młody chłopak zdecydował się złapać za lufę jednej z małych replik armat. Mimo natychmiastowej pomocy i przewiezienia chłopca do szpitala powiatowego w Brodnicy nie udało się uratować jego życia. Dzień po zdarzeniu nastolatek zmarł. Dokładna przyczyna zdarzenia

nie jest jeszcze znana, a śledztwo w tej sprawie nadal trwa. Chciałbym podkreślić, że zamkowe eksponaty, w tym armaty, są zabezpieczone oraz wyraźnie oznakowane, z informacją o zakazie wchodzenia na nie i dotykania ich. Zamek Golubski pozostaje otwarty dla gości codziennie od godziny 9:00 do 18:00 i znajduje

się pod stałą opieką pracowników. Po godzinach zamknięcia teren zamku jest monitorowany oraz chroniony przez firmę ochroniarską. W związku z krążącymi w mediach informacjami pragniemy wyjaśnić, że zdarzenie miało miejsce przy małej replce armaty, a nie przy wielkiej kolumnie, jak niektóre doniesienia

błędnie sugerują. Nasze myśli i serca są z rodziną zmarłego, w tym trudnym czasie składamy najgłębsze kondolencje oraz wyrazy współczucia.

Do tematu zapewne wrócimy po wyjaśnieniu sprawy przez policję i prokuraturę.

Tekst i fot. (Szyw)

Powiat

Zmiany w szpitalu

dokończenie ze str. 1

Skontaktowaliśmy się ze szpitalem i zadaliśmy kilka pytań dotyczących obecnej sytuacji w placówce.

– **Czy to prawda, że likwidacji ulega oddział kardiologiczny? Co z personelem tego oddziału?**

– Nie planuje się likwidacji oddziału kardiologicznego, a jedynie jego przekształcenie w pododdział kardiologiczny, w ramach oddziału wewnętrznego, co ma nastąpić z dniem 1 października 2024 roku – wyjaśniła nam Agnieszka Błażejewska, Koordynator Kontroli Zarządczej i Jakości w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu. – Z uwagi na powyższe personel

tego oddziału zostanie włączony w nowe struktury organizacyjne, a jego zatrudnienie i kompetencje zostaną odpowiednio dostosowane do nowych wymogów funkcjonowania pododdziału.

– **Z czego wynika tak trudna sytuacja placówki?**

– Z uwagi na sytuację finansową placówki zarząd szpitala, za zgodą udziałowca, zmuszony był złożyć wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego – dodaje Koordynator Kontroli Zarządczej i Jakości w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu. – Sąd Rejonowy w Toruniu, po rozpatrzeniu wniosku, decyzją z dnia 19 września 2024 roku otworzył ww. postępowanie restrukturyzacyjne. Od tego dnia jest ono

prowadzone pod nadzorem sądu. Celem procesu restrukturyzacji jest zabezpieczenie płynności finansowej oraz takiego stanu organizacji i finansów, który umożliwi nie tylko normalne (niezakłócone) funkcjonowanie szpitala, ale również jego rozwój. Postępowanie sanacyjne umożliwi także restrukturyzację zobowiązań finansowych oraz jest szansą na znaczącą poprawę kondycji finansowej lecznicy. W ramach tego postępowania szpital uzyska czas na wypracowanie działań naprawczych, ich wdrożenie oraz porozumienie z wierzycielami w zakresie spłaty zadłużenia. Szczegółowy plan restrukturyzacyjny będzie opracowywany pod nadzorem

sądu i z udziałem renomowanego zarządcy Zimmerman Filipiak Restrukturyzacja S.A.

– **Czy to prawda, że placówce grozi likwidacja/upadłość? Jak to może wpłynąć na życie mieszkańców?**

– Szpital nie jest zagrożony likwidacją ani upadłością – podkreśla Agnieszka Błażejewska. – Władze szpitala we współpracy z organem właścicielskim od kilku miesięcy intensywnie podejmują działania naprawcze, mające na celu stabilizację sytuacji placówki. Obecnie nie ma planów zamknięcia szpitala, a wprowadzane zmiany mają na celu zapewnienie ciągłości świadczonych usług medycznych, co jest kluczowe dla lokalnej społeczności.

– **Jakie działania podjęto w celu poprawy funkcjonowania szpitala?**

– W ramach podjętych do-

tychczas działań naprawczych szpital prowadził rozmowy z wierzycielami w celu renowacji umów i ustalenia warunków spłat, co znacząco zabezpieczyło szpital przed ryzykiem postępowań sądowych i egzekucyjnych – mówi Koordynator Kontroli Zarządczej i Jakości w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu. – Ponadto podjęliśmy działania reorganizacyjne w zakresie swojej działalności, w szczególności w zakresie rozszerzenia świadczonych usług m.in. o opiekę długoterminową. Przeanalizowaliśmy możliwość świadczenia usług komercyjnych w celu poszerzenia oferty szpitala i generowania dodatkowych przychodów oraz dokonaliśmy optymalizacji zatrudnienia we wszystkich obszarach działalności placówki.

Szymon Wiśniewski
fot. archiwum

Bardzo potrzebna kampania

REGION/KRAJ ▶ Każdego roku gubi się ponad 2 tysiące osób powyżej 60. roku życia. Jeśli nie zostaną szybko odnalezione, może to zakończyć się dramatycznie. Dlatego bardzo ważne jest, żeby takim sytuacjom zapobiegać

Policja we współpracy z Fundacją Itaka – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Stowarzyszeniem Alzheimer Polska przygotowała kampanię społeczną pod hasłem #JestemTuCZEKAM.

W ramach przedsięwzięcia skierowanego do społeczeństwa, a szczególnie do opiekunów osób z zespołem otępiennym, zaplanowane zostały trzy odłony kampanii w formie materiałów video: „Zapobiegaj”,

„Działaj”, „Reaguj”. Można z nich się dowiedzieć jak nie dopuszczać do zaginięć starszych osób, u których występują zaburzenia pamięci i orientacji oraz ograniczenia związane z wiekiem takie jak szybko następujące zmęczenie się czy trudności z poruszaniem się, a także jak postępować w przypadku konieczności zmierzania się z taką dramatyczną sytuacją.

Co zrobić, aby nie dopuścić do zaginięcia seniora będącego pod naszą opieką? Gdzie udać

się po pomoc? Kogo zaangażować w poszukiwania? Jak rozpoznać w naszym otoczeniu – w parku czy na ulicy osobę, która sprawia wrażenie zagubionej i może potrzebować pomocy? Na te wszystkie pytania odpowiedzą materiały video, które w najbliższych tygodniach będą publikowane przez policję w mediach społecznościowych. Pierwszy filmik z tego cyklu jest już dostępny na YouTube na kanale „Polska policja”: <https://www.youtube.com/watch?v=ovRbJn5L4pg>.

– Hasło akcji #JestemTuCZEKAM to głos wszystkich seniorów, którzy zaginęli. To wołanie osób zmagających się z chorobą otępienną, o pomoc i uwagę. To także nasz głos i prośba do społeczeństwa o skierowanie uwagi na drugiego człowieka. Prośba o to, abyśmy nie byli obojętni! Zadbajmy wspólnie o bezpieczne i godne życie naszych bliskich. Apelujemy – nie trać głosu i nie czekaj ze zgłoszeniem na policję! W takiej sytuacji licz

się każda minuta! – podkreślają autorzy kampanii.

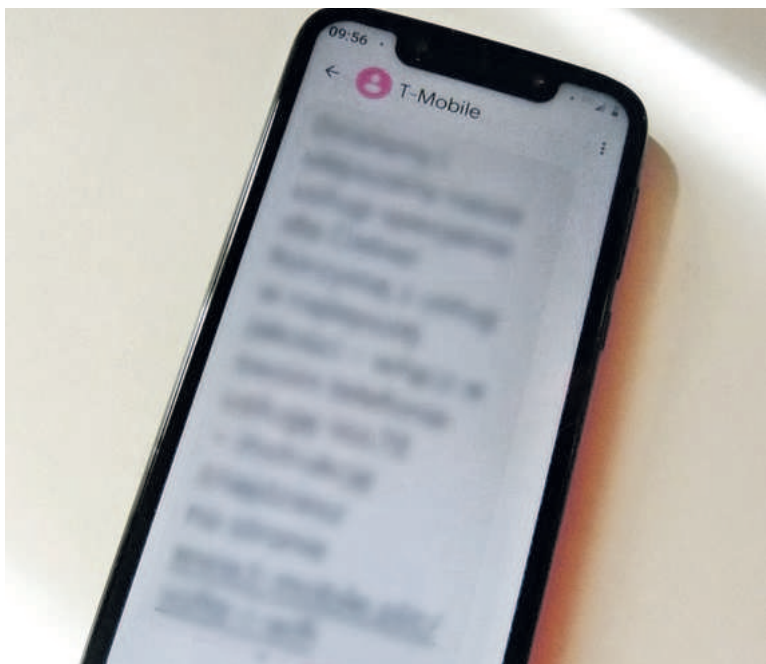
Przedsięwzięcie zostało przygotowane przez Biuro Komunikacji Społecznej Komendy Głównej Policji oraz Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji przy merytorycznym wsparciu partnerów: Fundacji Itaka – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Stowarzyszenia Alzheimer Polska.

Tekst i fot. (jd)

Region/Kraj

Oszuści wykorzystują dramat powodzian

Gdy służby i ochotnicy, często z narażeniem zdrowia i życia, pomagają powodzianom ratując ludzi, ich dobytek i zwierzęta, złodzieje wykorzystują tę sytuację, szukając sposobów na wzbogacenie się. Przed takimi praktykami ostrzegają policjanci.

Co jakiś czas dostajemy na nasze telefony alerty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z ostrzeżeniami o możli-

wych zagrożeniach związanych najczęściej z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi. Ostatnio fałszywe alerty RCB za-

częli wysyłać oszuści.

– W tych wiadomościach umieszczane są linki, w które nie należy klikać. Przypominamy, że prawdziwe alerty RCB nie zawierają linków. Aby upewnić się, że otrzymany alert jest autentyczny, można go zweryfikować poprzez oficjalną stronę internetową Rządowego Centrum Bezpieczeństwa: <https://www.gov.pl/web/rcb> lub profile tej instytucji w mediach społecznościowych – tłumaczą funkcjonariusze policji.

Kolejny sposób przestępców na wyłudzenie od nas środków finansowych to fałszywe zbiórki na pomoc powodzianom.

– Apelujemy w tym przypadku o szczególną ostrożność. Oszuści coraz częściej wykorzystują dramatyczne wydarzenia, aby wyłudzać pieniądze pod pozorem działań charytatyw-

nych. Aby tego uniknąć, należy wspierać tylko oficjalne zbiórki organizowane przez znane i zaufane organizacje, weryfikować strony internetowe oraz profile społecznościowe, na których publikowane są apele o pomoc, upewniając się czy organizatorzy udostępniają swój kontakt np. telefon czy mail. Trzeba też uważać na podejrzane maile, SMS-y lub komunikaty w mediach społecznościowych – informuje policja, dodając, że w przypadku wątpliwości co do wiarygodności zbiórki kontaktować się bezpośrednio z organizatorami.

Następnym procederem, którego dopuszczają się hochsztaplerzy, żerując na ludzkiej tragedii w związku z sytuacją powodziową, to próby przejęcia kont na profilach społecznościowych.

– W tym celu ci ludzie przy-

gotowują krzykliwy nagłówek ze zdjęciem, np. dziecka lub zwierzęcia w sytuacji zagrożenia. Do wpisu dołączony jest link, w który należy kliknąć i zalogować się podając swoje wrażliwe dane. Podanie tych informacji na podstawionej stronie powoduje przejęcie naszych danych do logowania. Pamiętajmy, że jeśli jesteśmy już zalogowany na swoim koncie, nie ma konieczności czynienia tego ponownie. W żadnym wypadku nie można podawać swojego loginu i hasła, a podejrzaną stronę należy zamknąć – radzą policjanci.

Niewzbudzające zaufania SMS-y, mejle czy inne próby oszustw warto zgłosić na stronie: <https://incydent.cert.pl/>. Dzięki temu ochronimy nie tylko siebie, ale też innych użytkowników Internetu.

Tekst i fot. (jd)

Śladami z 1939 roku

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Kolejny Spacer Historyczny przyciągnął zainteresowanych historią mieszkańców Golubia-Dobrzynia. Tym razem historyk Szymon Wiśniewski opowiadał o historii z września i października 1939 roku

X Spacer Historyczny dotyczył początków II wojny światowej w Golubiu i Dobrzyniu nad Drwęcą.

– Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejsca, gdzie we wrześniu 1939 roku Niemcy wybudowali tymczasową przeprawę mostową, po wysadzeniu stałego mostu przez wycofujących

się polskich saperów – opowiada Szymon Wiśniewski. – Na szczęście posiadamy kilka fotografii pokazujących zniszczoną przeprawę oraz niemiecki most pływający, który powstał w miejscu, gdzie dziś znajduje się duży most drogowy.

W kolejnych punktach miasta historyk opowiadał o tym

jak wyglądał odwrót polskich żołnierzy przez Golub i Dobrzyń oraz jak ewakuowała się ludność cywilna.

– Dzięki wspomnieniom oficera Wojska Polskiego Stanisława Stapfa wiemy jak wyglądał nalot niemieckich samolotów na konwój ludności cywilnej na drodze do Sokołowa oraz do

Sadykierza – dodaje historyk. – W czasie tego nalotu zginęło kilkudziesięciu cywilów, między innymi w okolicy Jeziora Jeziórki, których pochowano na cmentarzu w Dobrzyniu oraz mogile przy lesie, na granicy Sadykierza i Szafarni.

Historyk – regionalista opowiada również o początkach eks-

terminacji ludności żydowskiej oraz polskiej inteligencji, którą Niemcy przeprowadzili we wrześniu i październiku 1939 roku.

Kolejny spacer historyczny odbędzie się już w październiku. O terminie będziemy informować.

(Red)

fot. B. Wilamowski

Golub-Dobrzyń

Koncert pod drzewami

Młodzi artyści skupieni przy Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu zaśpiewali piosenki z najśłynniejszych bajek Walta Disneya.

W sobotni wieczór parking przy Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu zamienił się w widownię, a mini park stał się sceną Koncertu Pod Drzewami.

Młodzi artyści skupieni przy Domu Kultury zaśpiewali piosenki z najśłynniejszych bajek Walta Disneya. Na scenie wystąpili:

Marcelina Żuchowska, Zuzanna Mazurowska, Emilia Pawłowska, Agata Jagielska, Aleksandra Mazurowska, Karolina Bednarska, Pola Szykiewicz, Natasza Piotrkowska, Piotr Zalewski, Tatiana Szymańska oraz w roli Myszkę Minie – Zoja Blumkowska.

– Jesteśmy dumni z tych mło-

dych, utalentowanych i przekazujących wiele miłości do świata – ludzi – podkreśla Paulina Gralik z Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. – To wielka przyjemność móc pracować z wami, obserwować jak się zmieniacie, rozwijacie i jak spełnacie marzenia.

Tekst i fot. (Szyw)

Sukces młodych kucharzy

KOWALEWO POMORSKIE ➤ Pod koniec września w Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bydgoszczy młodzi adepci sztuki kulinarnej uczestniczyli w V edycji wojewódzkiego konkursu kulinarnego "Smaki zup i potraw kuchni regionalnej, polskiej i różnych narodów, gotowanych w żeliwnych kociołkach"

Uczniowie drugiej klasy technikum żywienia i usług gastronomicznych z Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim – Julia Spieczńska oraz Igor Gęstwa – zdobyli I miejsce, zachwycając jury smakiem bulionu z jesiotra. Do konkursu kulinarnego uczniowie przygotowywali się pod kierunkiem Magdaleny Paczkowskiej.

Podczas konkursu zespół z pięciu najlepszych szkół o profilu gastronomicznym

z województwa kujawsko-pomorskiego walczyły o puchar przechodni – Wielką Chochłę Gastronomika. – Zespół Szkół w Kowalewie Pomorskim reprezentowali uczniowie z klasy II A technikum żywienia i usług gastronomicznych w składzie: Julia Spieczńska i Igor Gęstwa. Uczniowie pod okiem szefa kuchni Mateusza Balcerka przygotowali bulion z jesiotra z kluseczkami półfrancuskimi – informuje Magdalena Paczkowska.

– Nasza reprezentacja zachwycała wszystkich smakiem i sposobem podania jesiotranki. Zupa przygotowana przez naszą drużynę urzekła jury i zdobyła I miejsce w konkursie, uzyskując tytuł najsmaczniejszej zupy – relacjonuje nauczycielka.

W dowód uznania uczniowie otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe – sprzęt gastronomiczny i upominki. – Rywalizacja była niezwykle zacięta,

a zupy przepyszne. Inni kucharze z regionu przygotowali: parzybrodę, zalewajkę, tajsą zupę, leśną zupę na dziczyźnie oraz tajsą zupę roślinną. Natomiast nasz zespół zwycięską jesiotrankę – mówi Magdalena Paczkowska. Jak podkreśla nauczycielka, udział w konkursie był dla młodych kucharzy świetną okazją do wymiany doświadczeń oraz integracji środowiska gastronomicznego pomiędzy najlepszymi szkoła-

mi z województwa kujawsko-pomorskiego.

– Dziękujemy dyrekcji naszej szkoły – paniom Joannie Graczyk-Sobiechowskiej oraz Iwonie Kamper – za ogromne wsparcie. Natomiast zwycięzcom życzymy dalszych sukcesów zawodowych! Jestem dumna ze swoich uczniów – podsumowuje Magdalena Paczkowska.

(krzan)
fot. (nadesłane)

Kowalewo Pomorskie

Wrześniowe wizyty u jubilatów

W ostatnim czasie burmistrz Kowalewa Pomorskiego Jacek Żurawski wspólnie z kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Anną Wiśniewską oraz pracownikami socjalnymi mieli okazję odwiedzić kolejnych jubilatów zamieszkujących w gminie.

W pierwszej kolejności delegacja udała się do Apolonii Olszewskiej, zamieszkałej w Chełmoniu, która 4 września obchodziła swoje 91. urodziny. Następnie 15 września w Pruskiej Łące swój wspaniały jubileusz 90. urodzin obchodziła Małgorzata Jaworska. Z kolei 17 września zaciągali gości do Zofii Krawczyk-Krawczyńskiej, mieszkanki Mlewa. Jubilatka obchodziła swoje 91. urodziny.

Na ręce jubilatek zostały przekazane najserdeczniejsze życzenia,

bukiety kwiatów oraz okolicznościowe upominki. Wszystkie spotkania przebiegały w miłej i serdecznej atmosferze. Pozostali sędziwi mieszkańcy gminy Kowalewo Pomorskie, którzy swoje święto obchodzili we wrześniu, otrzymali życzenia przesłane pocztą tradycyjną. Szanownym jubilatkom urzędnicy jeszcze raz życzą dużo zdrowia, siły i wszelkiej pomyślności!

(red)
fot. UM
Kowalewo Pomorskie

Miłośnik miasta w bibliotece

GOLUB-DOBRZYŃ ➤ W miniony piątek (27 września) gościem Miejskiej i Powiatowej Biblioteki w Golubiu-Dobrzyniu był Marian Pniewski, pasjonat historii miasta, autor wierszy, opowiadań, który obecnie mieszka w Toruniu, ale urodził się i wychował w Golubiu

Swój program rozpoczął od przedstawienia genealogii swojej rodziny, prezentując zdjęcia i dokumenty dotyczące pochodzenia rodziny, wzajemne relacje rodzinne i losy

poszczególnych członków rodziny.

Drużyna część spotkania dotyczyła już wydanej powieści „Marta”, która zarazem jest pierwszą książką Mariana Pniewskiego. Był to wieczór

wspomnień połączony z muzyką i rozmowami o czasach minionych, czyli zwyczajne golubsko-dobrzyńskie pogaduchy.

(Szyw), fot. MiBPB

Golub-Dobrzyń

Słuchacze UTW rozpoczęli kolejny rok

26 września br. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Golubiu-Dobrzyniu odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

UTW to organizacja dedykowana osobom, które pragną aktywnie uczestniczyć w życiu naukowym, kulturalnym i społecznym. W ramach inauguracji odbył się również wykład inauguracyjny zatytułowany „Napoleon 1812 rok”, który wygłosił rektor WSG w Bydgoszczy dr Marek Chamot. Powiat Golubsko-Dobrzyński reprezentował wicestarosta golubsko-dobrzyński Zbigniew Warnel.

(red), fot. Powiat
Golubsko-Dobrzyński

Gmina Golub-Dobrzyń

Nowe miejsce rekreacji

Zakład Gospodarczy EKOLOG Sp. z o.o. zakończył prace związane z zadaniem pn. „Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej w miejscowości Podzamek Golubski”.

W ostatnim czasie odbył się odbiór techniczny tej inwestycji. W jej ramach wykonano budowę wiaty rekreacyjnej wraz z utwardzeniem terenu z kostki betonowej, utwardzenie terenu w postaci budowy dwóch miejsc postojowych z geokraty, utwardzenie terenu w postaci dojazdów z kruszywa łamanego w obrzeżu betonowym, utwardzenie terenu w postaci ciągów pieszych z kruszywa łamanego w obrzeżu betonowym, montaż trzech ławek parkowych oraz dwóch koszy na śmieci.

– Całkowita wartość zada-

nia to 63 501,21 zł. Gmina Golub-Dobrzyń pozyskała na ten cel dofinansowanie w wysokości 32 135,00 zł z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecznictwo Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach konkursu nr 1/2024 Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy” w zakresie: Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej – informuje Urząd Gminy Golub-Dobrzyń.

(ak), fot. UG
Golub-Dobrzyń

W pogoni za lisem

GOLUB-DOBRZYŃ ➤ Zwycięzcą tegorocznego Hubertusa na Zamku Golubskim został Piotr Wojtkowski z Linowa

W sobotę (28 września) na Zamku Golubskim odbyło się coroczne święto myśliwych – Hubertus. Tradycyjną gonitwę za lisem poprzedziły pokazy przygotowane dla gości i widzów wydarzenia. Na terenach zielonych przy zamku mogli-

śmy podziwiać niezwykle umiejętności Natalii Stogowskiej, drugiej wicemistrzyni Polski w łucznictwie konnym 2024, a także zjawiskowy występ tressury koni w wykonaniu Duetu Centurion Mirosław Dymurski i koń Rapiér.

Punktualnie o godzinie 15:00 w dolinie zamkowej odbyła się emocjonująca pogoń za lisem. W tegorocznym Hubertusie w rolę lisa wcielił się ubiegłoroczny zwycięzca Radosław Skrzyszewski. Rolę mastera pełnił Marcin Szynekiewicz,

a kontrmasterem była Natalia Stogowska.

Zwycięzcą Hubertusa na Zamku Golubskim w 2024 roku został Piotr Wojtkowski z Linowa. Tytuł najaktywniejszego jeźdźcy zdobył Mirosław Wojciechowski ze Stajni w Witu-

ni. Tytuł najmłodszego jeźdźcy zdobyła Maja Wąsik z Linowa. A tytuł pechowca gonitwy przypadł Natalii Stogowskiej, która po niegroźnym upadku z konia dzielnie pełniła obowiązki kontrmastera gonitwy.

Tekst i fot. (Szyw)

TYGODNIK REGIONALNY

PROGRAM TV: str. 13-19

CZWARTEK 03.10.2024 r.

ROZRYWKA: str. 20

Przestrzeń woła nas więcej na str. 21, 22, 23

W miejscowościach, w których poziom wody opadł, trwają prace porządkowe. Wśród najpotrzebniejszych rzeczy jest obecnie sprzęt do sprzątania – łopaty, miotły, chemia gospodarcza oraz osuszacze, myjki ciśnieniowe i pompy, a także artykuły szkolne. Na miejscu pracują kujawsko-pomorscy wodniacy. Do Lewina Brzeskiego dotarli ochotnicy Wdeckiego WOPR

Na potrzeby zbiórki pieniędzy z przeznaczeniem na wsparcie dla powodzian samorządowe Stowarzyszenie Salutaris uruchomiło specjalne subkonto bankowe. Na koncie jest już ponad 33 tysiące złotych, kolejne pieniądze zapowiedzieli członkowie Salutaris. Numer konta: 16 1020 5011 0000 9502 0319 0386.

– Dziękuję mieszkańcom za szybką reakcję i okazane serce! Jestem dumny, że jako region po raz kolejny stajemy na wysokości zadania. Wasze zaangażowanie to realna pomoc dla tych, którzy stracili dorobek życia – podkreśla marszałek Piotr

Całbecki. – Priorytetem jest teraz usuwanie skutków powodzi, dlatego zachęcam do włączenia się w zbiórkę pieniędzy, które pozwolą zakupić niezbędne narzędzia. Każda złotówka ma znaczenie!

Trwa zbiórka pomocy rzeczowej. Wśród najpotrzebniejszych rzeczy są teraz także artykuły szkolne – bloki, zeszyty, kredki, farby. Lokalizacje punktów: Księgarnia Koperska przed budynkiem Urzędu Marszałkowskiego, plac Teatralny 2 w Toruniu; budynek Elany ul. M. Skłodowskiej-Curie 73 w Toruniu; budynek siedziby Urzędu w Bydgoszczy, ul. Jagiel-

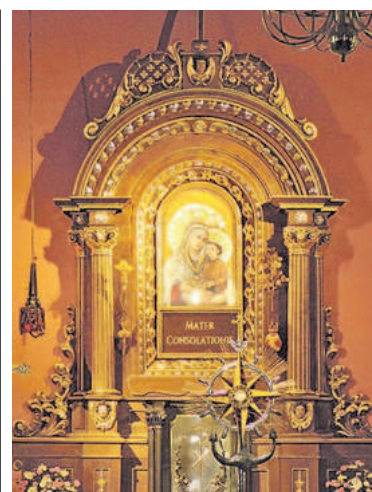
łońska 9; budynek siedziby Urzędu we Włocławku, ul. Bechiego 2; budynek WORD w Grudziądzu, ul. Waryńskiego 4; budynek WORD, oddział w Inowrocławiu, ul. Orłowska 48.

Zorganizowane przez samorząd województwa wsparcie rzeczowe trafiło już do Wrocławia, Opola, Paczkowa i Głucholazów. Łącznie wysłano już siedem transportów darów, kolejne są w trakcie przygotowania. – Samorządy lokalne mogą dostarczać zebrane dary bezpośrednio do naszych magazynów w Przysieku i Złejwsi Wielkiej (oba w powiecie toruńskim). W celu ustalenia szczegółów prosimy

o wcześniejszy kontakt pod nr tel. 607 191 702 – podaje Urząd Marszałkowski w Toruniu.

Mieszkańcy regionu, którzy chcieliby wesprzeć pracujących na miejscu w usuwaniu skutków powodzi i pomóc przy odbudowie budynków i infrastruktury, mogą zgłaszać swoją gotowość na adres pomocpowodzianom@kujawsko-pomorskie.pl. – Do transportu przygotowujemy sześć mobilnych domków typu holenderskiego, które w przyszłym tygodniu zostaną dostarczone na południe kraju – dodaje UM.

(red)

Miasto muzeów
więcej na str. 10

Skala wielkości
więcej na str. 11

Zadbaj o zdrowie
psychiczne dzieci i młodzieży
więcej na str. 12

Miasto muzeów

TURYSTYKA ➤ Gdynia to dobre miejsce dla pasjonatów historii. Dla zwiedzających dostępne są i statki-muzea, i obiekty sakralne, i eksponaty miasta czy marynarki wojennej

Muzeum Miasta Gdyni położone jest tuż przy wyjściu z plaży głównej, po sąsiedztwie z Teatrem Muzycznym czy słynną Kamienną Górą. Kilkaśmet metrów dalej swoje bogate zbiory oferuje Muzeum Marynarki Wojennej, nieopodal którego cumują również muzea na wodzie, czyli słynne statki. Po poznaniu historii miasta i losów Marynarki Wojennej warto zajrzeć na otwarty dla turystów ORP „Błyskawica”.

Przypomnijmy, że „Błyskawica” to najstarszy okręt polskiej Marynarki Wojennej, zwany też szczęśliwym okrętem. To bohater walk drugiej wojny światowej operujący na Atlantyku, Morzu Północnym i Morzu Śródziemnym. Unikat na skalę światową. ORP „Błyskawica” to bowiem najstarszy zachowany na świecie okręt klasy niszczyciel. Dzisiejszy statek muzeum to niszczyciel typu Grom, w ciągłej służbie Marynarki Wojennej był od 1937 roku. Od 1 maja 1976 roku natomiast pełnił rolę okrętu reprezentacyjnego Marynarki Wojennej i okrętu muzeum przy Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni. W czasie swojej służby ORP „Błyskawica” prze-

płynął około 148 milionów mil morskich, eskortował 83 konwoje, brał udział w 108 patrolach bojowych.

„Błyskawica” i „Piorun” to strażnicy Kanału La Manche. Podczas inwazji działały w ramach 10. Flotyli Niszczycieli. Do ich zadań należała osłona lądujących sił alianckich, zwalczanie niemieckich jednostek oraz dostarczanie broni francuskiemu ruchowi oporu. Do

historii przeszły także bitwy morskie z ich udziałem, a sukcesem było zatopienie przez ORP „Piorun” w 1944 roku niemieckiego przerywacza zagród minowych.

Zwiedzając statek, możemy zajrzeć wszędzie, z bliska obejrzeć wyposażenie, wczuć się w rolę marynarzy pracujących na tym okręcie, dotknąć dział i przypomnieć sobie wojenną historię naszego kraju,

choćby fakt, że w nocy z 7 na 8 czerwca 1944 roku okręty ORP „Błyskawica” i „Piorun” wraz z sześcioma innymi alianckimi jednostkami napotkały podczas patrolu trzy niszczyciele i torpedowce. Po nieudanym ataku torpedowym niemieckich okrętów rozgorzał pojedynkę artyleryjski. Przeciwnik uznał przewagę sił alianckich i podjął próbę ucieczki. Bitwa z udziałem polskich jednostek

pozbawiła wroga kluczowych okrętów bojowych i znacznie ograniczyła jego możliwości zwalczania sił inwazyjnych.

Schodząc ze statku, napotkamy pomnik wybudowany z okazji 75-lecia służby pod białoczerwoną banderą niszczyciela „Błyskawica”, walczącego o wolność ojczyzny i godnie reprezentującego polską Marynarkę Wojenną.

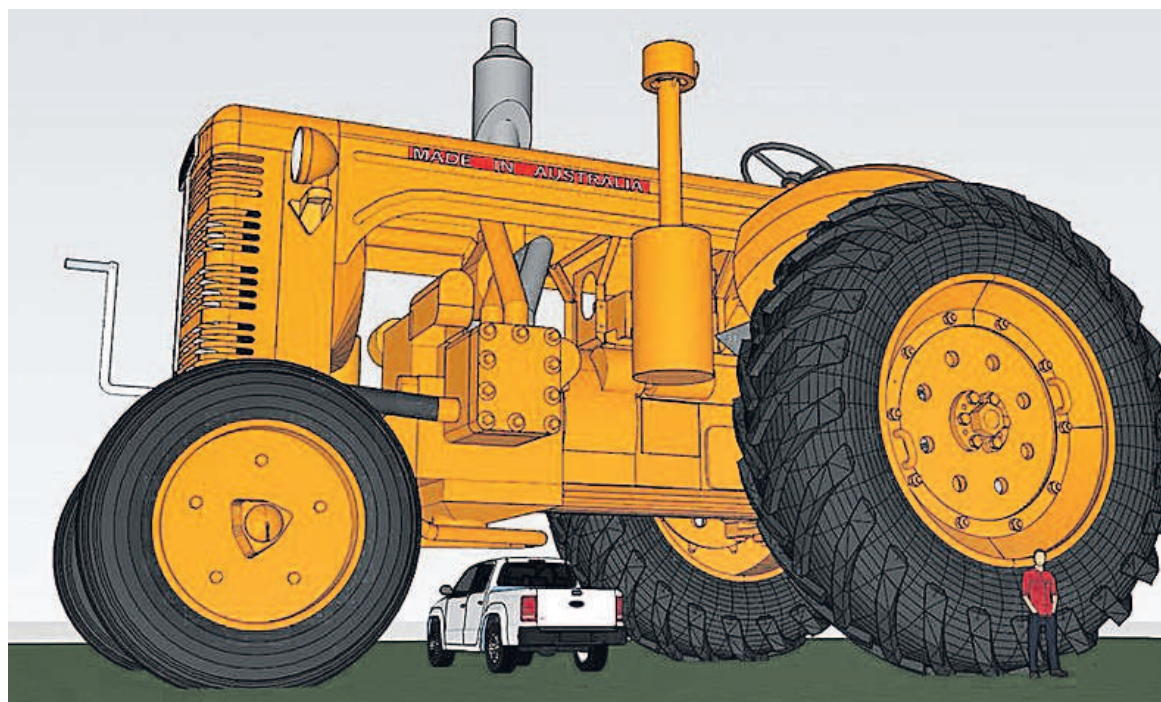
Kierując się w stronę głównej ulicy Gdyni czyli Świętojańskiej, warto zajrzeć do Bazyliki Mniejszej Matki Bożej Pocieszenia ze słynącym łaskami wizerunkiem. Papież Franciszek podniósł tę świątynię do rangi bazyliki 21 listopada 2018 roku. W setną rocznicę wybudowania kościoła natomiast, w maju 2024 roku, arcybiskup metropolita gdański Tadeusz Wojda dokonał rekonszekracji bazyliki morskiej po generalnym remoncie oraz poświęcił nowy ołtarz. Regalia i różę wykonaną z bursztynu, którą przyozdobił wizerunek Matki Bożej Pocieszenia w 2023 roku pobłogosławił papież Franciszek. Dzisiaj bazylika stanowi istną perełkę architektoniczną i chrześcijańską.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Skala wielkości

MASZYNY ▶ Jak duży jest największy ciągnik na świecie? Niedługo niekwestionowanym rekordzistą będzie australijski ciągnik Chamberlain 40K o wysokości 11,5 metra

Będzie to jednak replika maszyny, która dla mieszkańców Australii jest niczym słynny Ursus 360 dla Polaków. Odsłonięcie wielkiego ciągnika nastąpi 5 października w Carnamah, w zachodniej Australii.

Pomysłodawcy idei budowy

takiego ciągnika liczą na to, że wielka maszyna przyciągnie do ich regionu turystów głównie z kraju, ponieważ Chamberlain 40K był przez dekady wółtem roboczym australijskiego rolnictwa i ma statut maszyny kultowej.

Do produkcji ciągnika zużyto 40 ton stali. Konstrukctorem repliki był inżynier, który kilka dekad temu pomagał w opracowaniu oryginalnego Chamberlaina 40K.

(pw)

Ciekawostka

Więksi, ale mniej liczni

W 2014 roku średnia wielkość gospodarstwa w naszym województwie wynosiła 15,3 hektara. Po 10 latach jest to o 2 hektary więcej. Dane dotyczące średniej wielkości gospodarstw zostały opublikowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W polskim rolnictwie stale następuje zjawisko powiększania się gospodarstw, przy jednoczesnym zmniejszeniu ich liczby. W naszym województwie przeciętne gospodarstwo ma 17,66 hektara. Średnia krajowa to 11 hekta-

rów. Największe gospodarstwa są umiejscowione na terenach po byłych PGR-ach. W lubuskim średnia wielkość to 23 hektary. Najbardziej rozdrobnione są grunty na południu, m.in. w Małopolsce (4,36 ha). Nasze województwo ma nie-

szczęście bycia drugim w Polsce pod względem cen gruntów ornych. W 2023 roku za hektar płacono średnio 69 tys. zł. Więcej, bo 85 tys. zł zapłacić trzeba w Wielkopolsce.

(pw)

Uprawy

Celem opony

Nie wystarczą metalowe elementy w polu kukurydzy, które psują kombajny i siewkarnie. W ostatnich dniach w okolicach Głubczyc miejscowi rolnicy zmagają się z inną plagą.

Na drogach polnych w okolicy Głubczyc pojawiły się wbite w ziemię metalowe pręty. – Prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności podczas poruszania się po drogach polnych. Zwracajcie uwagę na wszelkie podejrzanе obiekty w ziemi i natychmiast infor-

mujcie odpowiednie służby, jeśli coś takiego zauważycie – alarmuj rolnicy.

Sprawa ma drugie dno, ponieważ podobne pręty były już znajdowane w powiecie głubczyckim w 2012 roku. Pojawiły się już pierwsze zdjęcia przyczep rolniczych, w których

opony zostały wbite pręty. To bardzo niebezpieczna sytuacja nie tylko dla sprzętu, ale i dla zdrowia i życia rolników. Eksplozująca opona potrafi wyrządzić spore szkody w organizmie.

(pw)

Finanse

Po powodzi

5 tys. zł za niezebrane z hektara gruntów rolnych płody rolne to jedna z form pomocy, która trafi do rolników z południa kraju. Zalanych zostało 120 tys. hektarów.

Spośród wspomnianych 120 tys. hektarów na 27 tys. wciąż znajdowały się płody rolne, głównie kukurydza i buraki. Pomoc w formie 5 tys. zł do hektara niezebranych plonów będzie wypłacana, ale na wniosek rolnika i na podstawie przygotowanych przez ARiMR dokumentów.

Kolejną formą pomocy będzie zwolnienie ze składek na KRUS oraz umorzenie czynszów za grunty

uprawne z zasobów państwowych. Należy dodać, że tereny na których wystąpiła powódź, trzeba będzie doprowadzić do używalności rolnej. Konieczne będzie m.in. wapnowanie.

Wiele maszyn rolniczych uległo zniszczeniu. W obliczu tych strat pomoc oferowana przez państwo pozwala tylko na ograniczanie strat.

(pw)

Uprawy

Rozliczać co do mililitra

Od początku 2026 roku każdy polski rolnik powinien już prowadzić dokumentację stosowanych środków ochrony roślin przy pomocy internetu. Tyle teorii, ponieważ już teraz mówi się o zmianie tego terminu.

Jak zwykle za pomysłem zwiększającym biurokrację stoi Unia Europejska. Pomysł dotyczy wszystkich krajów. Dla rolnika będzie to dodatkowe utrudnienie, ponieważ wpisy trzeba będzie wykonywać w czasie rzeczywistym, a nie jak obecnie – na spokojnie – po przeprowadzeniu prac polowych.

Polska wnioskuje o przesu-

nięcie daty wprowadzenia obowiązku na 2028 rok. Do dziś nie istnieje żaden system komputerowy, który umożliwiłby dokonywanie wpisów. Komisja Europejska póki co upiera się przy swoim. Przypomnijmy, że pierwotnie unijni urzędnicy chcieli, by taki system istniał już od początku 2025 roku.

(pw)

Wydarzenie

Rolnicy na start

18 października odbędą się eliminacje powiatowe 34. Olimpiady Wiedzy Rolniczej.

Olimpiada ma już długą tradycję i co roku gromadzi na starcie kilkuset rolników z naszego województwa. W konkursie biorą udział rolnicy w wieku od 18 do 40 lat oraz osoby gospodarujące z rodzicami. Mogą również startować w olimpiadzie pełnoletni uczniowie szkół średnich rolniczych i studenci uczelni dziennych rolniczych. W olimpiadzie mogą startować finaliści poprzed-

nich edycji eliminacji powiatowych i finału wojewódzkiego.

Pierwszym etapem olimpiady są eliminacje powiatowe 18 października. Ich laureaci wezmą udział w finale wojewódzkim w Minikowie. Laureaci finału otrzymają nagrody współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

(pw)

Zadbają o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży

REGION ▶ Już 9 października 2024 r. odbędzie się w Rypinie Powiatowy Dzień Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży. Wydarzenie ma na celu zwrócenie uwagi na niezwykle ważne i aktualne zagadnienia związane z kondycją psychiczną młodych osób

Starosta rypiński Jarosław Sochacki, Rada Powiatu w Rypinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie i Miejsko-Powiatową Biblioteka Publiczna w Rypinie zapraszają na „Powiatowy Dzień Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży”, który odbędzie się 9 października 2024 r. Gościem specjalnym wydarzenia będzie Marek Pławgo – polski lekkoatleta i sprinter, wielokrotny medalista mi-

strzostw świata.

Nie możemy pozostać obojętni wobec alarmujących danych. W 2023 roku liczba odnotowanych przez policję prób samobójczych dzieci i młodzieży poniżej 18 lat wyniosła 2139 – a prób samobójczych, które nie trafiają do statystyk jest wielokrotnie więcej.

– Dbamy o profilaktykę i organizujemy Powiatowy Dzień Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży, aby

uczynić tę pomoc bardziej dostępną, by mówić głośno o tym, że zdrowie psychiczne jest fundamentem zdrowia całego człowieka. Podczas wydarzenia odbędą się warsztaty, prelekcje oraz spotkania z ekspertami, które mają na celu edukację, wsparcie oraz zwiększenie świadomości na temat problemów z jakimi zmagają się dzieci i młodzież – zapowiadają organizatorzy.

(ak), fot. nadesłane

Harmonogram wydarzenia

**Powiatowy Dzień Zdrowia
Psychicznego Dzieci i Młodzieży
09.10.2024 r.
Centrum Aktywności Społecznej
„Katolik” w Rypinie**

9:00-10:30 Spotkanie z psychoterapeutą dla uczniów ze szkół ponadpodstawowych w Rypińskim Centrum Sportu (ul. Dworcowa 10)

12:00 – 15:00 wykłady dla rad pedagogicznych, specjalistów i rodziców z powiatu rypińskiego w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” w Rypinie (ul. Kościuszki 10)

12:00 – 13:00 „Emocjonalne wsparcie i tworzenie więzi z dzieckiem” – szkolenie dla grona pedagogicznego, specjalistów i rodziców dzieci przedszkolnych,

13:00 – 14:00 „Rodzic i jego rola do 13 roku życia. Relacje między rówieśnikami, akceptacja i inność” – warsztat dla grona pedagogicznego, specjalistów i rodziców dzieci ze szkół podstawowych,

14:00 – 15:00 „Rozmowa o braku akceptacji, wykluczeniu, samookaleczaniu się, depresji i próbach samobójczych. Jak reagować i jak wspierać?” – warsztat dla grona pedagogicznego, specjalistów i rodziców dzieci ze szkół ponadpodstawowych.

16:00 – 18:00 Otwarte spotkanie autorskie dla mieszkańców powiatu rypińskiego z gościem specjalnym którym będzie Marek Pławgo – polski lekkoatleta i wielokrotny medalista mistrzostw świata, który na co dzień mierzy się z depresją oraz gronem ekspertów: Anną Morawską-Borowiec – psycholożką, dziennikarką, założycielką i prezeską Fundacji Twarze Depresji, a także lek. med. Katarzyną Wojciechowską, która jest Wojewódzkim Konsultantem w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży.

Serdecznie zapraszamy do udziału w wydarzeniu i wzięciu udziału w ciekawych panelach dyskusyjnych i warsztatach przygotowanych przez specjalistów.

**Powiatowy Dzień
Zdrowia Psychicznego
Dzieci i Młodzieży
09.10.2024**

**Centrum Aktywności Społecznej „Katolik”
w Rypinie, ul. Kościuszki 10**

9:00 – 10:30 Spotkanie z psychoterapeutą dla uczniów szkół ponadpodstawowych w Rypińskim Centrum Sportu (ul. Dworcowa 10)

12:00 – 15:00 Wykłady dla rad pedagogicznych, specjalistów i rodziców z powiatu rypińskiego w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” w Rypinie (ul. Kościuszki 10)

12:00 – 13:00 „Emocjonalne wsparcie i tworzenie więzi z dzieckiem” – warsztat dla Rad Pedagogicznych, specjalistów i rodziców dzieci przedszkolnych,

13:00 – 14:00 „Rodzic i jego rola do 13 roku życia, relacje między rówieśnikami, akceptacja, inność (wykluczenie)” – warsztat dla Rad Pedagogicznych, specjalistów i rodziców dzieci ze szkół podstawowych

14:00 – 15:00 „Rozmowa o braku akceptacji, wykluczeniu, samookaleczaniu się, depresji i próbach samobójczych. Jak reagować i jak wspierać” – warsztat dla Rad Pedagogicznych, specjalistów i rodziców ze szkół ponadpodstawowych

16:00 Otwarte spotkanie autorskie dla mieszkańców i rozmowa z gościem specjalnym w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” w Rypinie (ul. Kościuszki 10)

- Anna Morawska-Borowiec – psycholożka, dziennikarka, założycielka i prezeska Fundacji Twarze Depresji

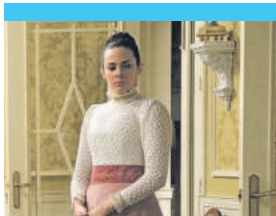
- lek. med. Katarzyna Wojciechowska - Wojewódzki Konsultant w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży

- gość specjalny Marek Pławgo polski lekkoatleta i sprinter

Organizatorzy
Powiat Rypiński
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie

Współorganizator
Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie

TVP 1

08:00 Akacja 38

05:20 Dziedzictwo - serial
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja mszy świętej
z Sanktuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze
07:30 Dobre historie
08:00 Akacja 38
08:50 Ranczo - serial
09:50 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Na granicy wyginięcia:
najciekawsze zwierzęta Chin
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Bijące serce Warszawy
- dokument

TVP 2

06:55 Barwy szczęścia

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Operacja zdrowie
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Lena na Kaukazie
11:50 Dobry tytuł
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic
- serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:50 Tak to leciało!
21:50 Kruczata 2. Znak bliźniąt - serial
22:40 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów
23:55 Akt odwagi - film sensacyjny

tvn

07:45 Dzień Dobry TVN

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B Love
12:05 Kuchenne rewolucje
13:10 Ukryta prawda - serial
14:15 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 B&B Love
21:30 Kuchenne rewolucje
22:30 Podatek od miłości - komedia

polsat

13:30 Gliniarze

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:15 Lepsza Polska
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie
- serial
20:10 Nasz nowy dom
21:15 Przyjaciółki - serial
22:20 Serce nie sługa - komedia

HITY DNIA

„Taxi 2”
(2000 r.) TV Puls 20:00

Taksówkarz o rajdowych umiejętnościach i paryski policjant łączą siły, by uratować japońskiego ministra i francuską policjantkę, których porwali członkowie yakuzy. Rozpoczyna się szaleńczy pościg.

„Serce nie sługa”
(2018 r.) Polsat 22:20

Podrywacz Filip postanawia nadać sens swojemu życiu. Przypomina przyjaciółce o pewnej propozycji _ jeśli do trzydziestki żadne z nich nie będzie w trwałym związku, pobiorą się i wychowają dziecko.

7 tvn

08:00 Ukryta prawda

06:05 Szkoła - serial
07:00 Szpital - serial
08:00 Ukryta prawda - serial
09:00 Ukryta prawda - serial
10:00 Ukryta prawda - serial
11:00 Detektywi - serial
12:00 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:45 Szpital - serial
13:45 Sekrety życia - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
16:50 Sekrety życia - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise 9
21:00 Maski - komedia
23:15 Od kołyski aż po grób
- film sensacyjny

4

09:00 Dlaczego ja?

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Uroczysko - serial
20:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
21:30 Miłość za wszelką cenę
22:30 Pamiętniki z wakacji - serial
23:30 W klatce - film sensacyjny

tv puls

10:00 Zaklinaczka duchów

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable:
Zapiskami w pamięci - serial
10:00 Zaklinaczka dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
13:00 Zaklinaczka dusz - serial
14:00 Unforgettable:
Zapiskami w pamięci - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
16:00 Kurierzy - serial
17:00 Kurierzy - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
20:00 Taxi 2 - komedia
21:50 Jack Mimoun: Sekret wyspy
Val Verde - film przygodowy
23:55 Miłość przez przypadek
- komedia

TVP KULTURA

07:35 Podróże z historią

07:00 Tamte lata, tamte dni
07:35 Podróże z historią - serial
08:10 Aleksandra Jachtoma - dokument
08:35 Którędy po sztukę
08:50 Nagroda Literacka Nike 2024
09:00 Przeprowadzki - serial
10:05 Złoto dezerterów - komedia
11:15 Nagroda Literacka Nike 2024
12:25 Reżyserzy - serial
13:25 Poczet świrów polskich
14:00 Chciałbym się ogolić
14:35 Wielkie manewry
16:30 Przeprowadzki - serial
17:30 Którędy po sztukę
17:40 Nagroda Literacka Nike 2024
17:45 Aleksandra Jachtoma - dokument
18:20 Muzyka zamknięta w drewnie
- dokument
20:00 Hala odlotów
21:00 Czwartkowy klub filmowy
21:05 Pokolenie - dramat
22:45 Matylda - serial
23:35 Nagroda Literacka Nike 2024
23:45 Nie oglądaj się teraz - thriller

TVP HISTORIA

15:30 Korona królów

06:30 Wojownicy czasu
07:00 Fake czy historia?
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:50 Powstanie zwykłych ludzi
- dokument
09:55 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
10:25 Kraina skarbów. Podróż po
Włoszech - serial
11:20 Przypadek Polski. Polityka i idee
11:45 Jan Serce - serial
13:30 Kroniki miasta - serial
14:35 Kroniki Hitlera - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:10 Pamięć Powstania - dokument
18:15 Flesz historii
18:30 Ci cholerni Polacy
18:55 Stulecie Winnych - serial
20:00 Każdy chciał żyć - dokument
21:00 Virtuti - dramat
22:55 Sensacje XX wieku

TRAM

06:50 Muzyczne chwile
07:00 Po stronie prawdy
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia
08:40 Fatima, miejsce wybrane
przez Maryję
08:55 Święty na każdy dzień
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści Starego Testamentu
- serial
09:45 Serce i oblicze Boga - dokument
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wykłady z konferencji
„W obronie państwa prawa”
12:50 O. Rafał, kto go nie zna?
- dokument
13:20 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela”
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:35 Pożegnanie bohatera.
Śp. kpt. Tadeusz Gajda
ps. „Tarzan”
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
16:35 Sól ziemi
17:00 Modlitwa w Sanktuarium
św. Józefa w Kaliszu
19:25 Akademia pro-life
19:30 Przyjaciele i bohaterowie - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca - serial
22:45 Powrót - dokument

Piątek, 4 października 2024

TVP 1

09:45 Komisarz Alex

05:20 Dziedzictwo - serial
06:10 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Akacyjowa 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Dzięki wybrzeża - dokument
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacyjowa 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Komisarz Alex - serial
22:05 Minuta ciszy - serial
23:15 Jak rozpętałem drugą wojnę światową - komedia

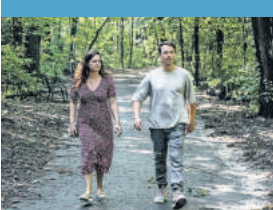
TVP 2

14:05 Va banque

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie
11:50 Lena na Kaukazie
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:45 Postaw na milion
21:45 Cudowne lata
22:50 To jest grane
23:20 Dzień w Middleton

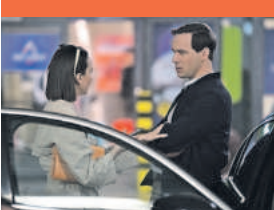
tvn

14:15 Detektywi

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B Love
12:05 Kuchenne rewolucje
13:10 Ukryta prawda - serial
14:15 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Dungeons & Dragons: Złodziejski honor - film przygodowy
22:55 Apokawixa - horror

polsat

18:00 Pierwsza miłość

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:25 Gliniarze - serial
12:25 Gliniarze - serial
13:25 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:30 Sport
19:35 Pogoda
19:55 Twoja twarz brzmi znajomo
22:05 Grzechy sąsiadów - serial

7 tvn

12:45 Szpital

06:05 Szkoła - serial
07:00 Szpital - serial
08:00 Ukryta prawda - serial
09:00 Ukryta prawda - serial
10:00 Ukryta prawda - serial
11:00 Detektywi - serial
12:00 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:45 Szpital - serial
13:45 Sekrety życia - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:50 Sekrety życia - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise 9 - Rajske rozdanie
21:00 Dziennik Bridget Jones - komedia
23:10 Na bank się uda - komedia

4

17:00 Policjantki i policjanci

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Uroczysko - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:30 Miłość za wszelką cenę
22:30 Pamiętniki z wakacji - serial
23:35 Władczy móch. One - serial

HITY DNIA

„Mechanik: Prawo zemsty”
(2011 r.) TV Puls 20:00

Płatny zabójca otrzymuje zlecenie zabicia swojego mentora, który miał się dopuścić zdrady. Gdy odkrywa, że padł ofiarą manipulacji, postanawia zlikwidować ludzi odpowiedzialnych za śmierć przyjaciela.

„Dzień w Middleton”
(2013 r.) TVP 2 23:20

Edith i George przyjeżdżają z dziećmi do Middleton z okazji dnia otwartego na uczelni. Podczas gdy przyszli studenci zwiedzają kampus, Edith i George postanawiają nacieszyć się malowniczą okolicą.

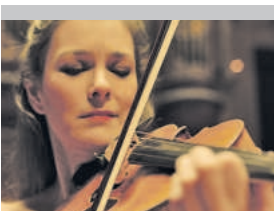
TV puls

07:00 Nash Bridges

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
13:00 Zaklinacz dusz - serial
14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
16:00 Kurierzy - serial
17:00 Kurierzy - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Mechanik: Prawo zemsty - film sensacyjny
21:50 Najemnik - dramat

TVP KULTURA

12:05 Muzyka zamknięta w drewnie

06:40 Tamte lata, tamte dni
07:20 Podróże z historią - serial
08:05 W poszukiwaniu dobrego filmu
08:40 Wydarzenie aktualne
08:50 Nagroda Literacka Nike 2024
09:00 Przeprowadzki - serial
10:10 Wielkie manewry
12:05 Muzyka zamknięta w drewnie - dokument
13:40 Nagroda Literacka Nike 2024
13:45 Którędy po sztukę
13:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
14:35 Fanfan Tulipan - komedia
16:25 Benefis Daniela Olbrychskiego
17:25 Benefis Janusza Majewskiego
18:30 Poczet świrów polskich
19:10 Reżyserzy - serial
20:00 Wieczór kinomana
20:05 Nocny kowboj - dramat
22:10 Hala odlotów
23:05 Osiecka - serial

TVP HISTORIA

08:00 Stulecie Winnych

06:45 Flesz historii
07:00 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945
07:20 Spór o historię
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:45 Polskie Parki Narodowe - serial
09:20 Pamięć Powstania - dokument
10:25 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:55 Kosa. Opowieść o Karolu Pniaku - dokument
11:50 Fake czy historia?
12:20 Alternatywy 4 - serial
13:30 Rozkwit bałkańskich miast - serial
14:30 Tajemnice szpiegów wojny - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
16:30 Sensacje XX wieku
17:05 Akcja Burza. To był zbiorowy obowiązek - dokument
18:10 Wojownicy czasu
18:50 Stulecie Winnych - serial
19:40 Flesz historii
20:00 Tajemnica celtyckiego grobowca - dokument
21:00 Rzym. Osiem przełomowych dni - serial
22:00 Żyje się tylko dwa razy - film sensacyjny

TRAM

07:50 Święty na każdy dzień
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
08:45 10 obrazów z życia Prymasa - dokument
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc historia
11:35 Życiu powiedzmy „tak”
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wielkość rodziła się przy ołtarzu
12:55 Fatima - znak nadziei
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Natura obiektywnie
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Bogu się podobać
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Brat Franciszek - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Oddech Boga - serial
22:50 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
22:55 Stan wojenny w Polsce - znaczenie i konsekwencje - dokument
23:30 Regał

HITY DNIA

„Planeta singli III”
(2019 r.) TVN 21:15

Tomek i Ania mają się pobrać. Panna młoda poznaje rodzinę ukochanego. Okazuje się, że jej członkowie są tak samo oryginalni jak Tomek. Szczególnie Maks - głowa rodu.

„Wilcze echa”
(2019 r.) TVN 7 22:35

Podczas misji okrętu podwodnego sonar wykrywa niezidentyfikowany dźwięk. Wkrótce okręt zostaje zaatakowany. Marynarze docierają do portu i odkrywają, że świat znalazł się na krawędzi wojny nuklearnej.

TVP 1

08:50 Fascynujące miejsca

06:20 Balans bieli
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Fascynująca Antarktyka. Dni wiecznego światła - dokument
09:05 Fascynująca Szwajcaria. Cały rok w górach Jura - dokument
09:30 Ranczo - serial
10:30 Komisarz Alex - serial
11:30 Ojciec Mateusz - serial
12:30 Najgorszy rewolwerowiec Dzikiego Zachodu
14:25 Okrasa łamie przepisy
14:55 Rolnik szuka żony
16:00 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Kawa z kardamonem - serial
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Profilerka - serial
21:20 Operacja Mincemeat - dramat
23:35 Blitz - kryminał

TVP 2

16:20 Na dobre i na złe

05:25 Barwy szczęścia - serial
06:00 Barwy szczęścia - serial
06:30 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Mamaland
12:50 Tak to leciało!
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2024
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:30 Dobry tytuł
18:00 Słowo na niedzielę
18:15 Va banque
18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
19:25 Rodzinka.pl - serial
20:00 The Voice of Poland 15
21:05 The Voice of Poland 15
22:20 Krucjata 2. Znak bliźniąt - serial
23:20 Nie powiesz nikomu? - komedia

tvn

11:55 Na Wspólnej

06:05 Królik Bugs: Nowe konstrukcje - serial
06:20 Kuchenne rewolucje
07:15 Kobieta na krańcu świata - serial
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 Na Wspólnej - serial
12:00 Na Wspólnej - serial
12:30 Na Wspólnej - serial
13:00 Na Wspólnej - serial
13:25 MasterChef
14:55 Totalne remonty Szelągowskiej
16:00 Anatomia piękna
17:05 Kuchenne rewolucje
18:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 Azja Express
21:15 Planeta Singli 3 - komedia
23:25 Annabelle wraca do domu - horror

polsat

14:05 Nasz nowy dom

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:00 Ewa gotuje
11:30 Moja mama i twój tata
13:05 Gliniarze - serial
14:05 Nasz nowy dom
15:15 Kevin sam w domu - komedia
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Prezydenci i premierzy
19:55 Kabaret na żywo
22:05 Przykłady obywateli - thriller

7 tvn

11:25 Mówię Wam

05:55 Wiza na miłość
07:00 Tom i Jerry Show - serial
07:30 Bociany
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 Mówię Wam
12:05 B&B Love - serial
12:40 B&B Love
13:15 Detektywi - serial
14:15 Ślub od pierwszego wejrzenia
15:20 Interkosmos - komedia
17:55 Gruby i chudszy - komedia
20:00 Jack: Pogromca olbrzymów
22:35 Wilcze echa - thriller

4

09:00 Galileo

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
09:00 Galileo
10:00 Galileo
11:05 Jesteśmy dla dzieci
11:30 Ewa gotuje
12:00 Bibliotekarz III: Kłątwa kielicha Judasza - film przygodowy
14:00 Ninja Warrior Polska
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Policjantki i policjanci - serial
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Policjantki i policjanci - serial
21:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
22:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
23:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial

puls

14:00 Lombard. Życie pod zastaw

07:00 Kobra - oddział specjalny - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Uprawdżona - film sensacyjny
21:50 Krwawy sport - film sensacyjny
23:30 Detektyw Marlowe - dramat

TVP KULTURA

09:55 Zmiennicy

07:45 Wydarzenie aktualne
08:15 Legendy rocka
08:45 Legendy rocka
09:15 Tamte lata, tamte dni
09:55 Zmiennicy - serial
11:00 Nagroda Literacka Nike 2024
11:10 Jakub Józef Orliński - Oblicza miłości
12:35 Charlotte Perriand - sztuka życia - dokument
13:40 W poszukiwaniu dobrego filmu
14:20 Złota kaczka
15:10 Nagroda Literacka Nike 2024
15:20 Był sobie pies 2 - film przygodowy
17:20 Wydarzenie aktualne
17:40 Nagroda Literacka Nike 2024
17:50 Różowa Pantera - komedia
20:00 Serpico - dramat
22:20 Gala 10 lat TVP Kultura - koncert Inspiracje
23:30 Nagroda Literacka Nike 2024
23:40 Nocny kowboj - dramat

TVP HISTORIA

13:45 Wojownicy czasu

07:30 Korona królów. Jagiellonowie
08:05 Flesz historii
08:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial
09:35 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial
10:10 Kraina skarbów. Podróż po Włoszech - serial
11:10 Kroniki miasta - serial
12:10 Polskie Parki Narodowe - serial - dokument
12:40 Góry. Życie ponad chmurami - dokument
13:45 Wojownicy czasu
14:25 U kresu drogi - dramat
15:45 Polskie Parki Narodowe - serial
16:15 Historia kuchni polskiej
17:00 Rozkwit bałkańskich miast - serial
18:00 Polskie drogi - serial
19:30 Fake czy historia?
20:35 Król - serial
21:55 Bałkany w ogniu - serial
22:55 Monolog trębacza
23:20 Erynie - serial

TRAM

07:25 Sól ziemi
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 Dar wiary
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:20 Muzyczne chwile
10:35 Słowo życia
10:40 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Natura obiektywnie
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Polskie dziedzictwo
15:30 Wierzę w Boga
15:50 Myśląc historia
16:00 Informacje dnia
16:10 Bp Jan Olszański - pasterz i twierdza - dokument
17:00 Pianistą być!
17:30 Przelamując bariery
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 W Naszej Rodzinie
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Moja wyspa wiary - dokument
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Życie lasu - bogactwo przyrodnicze - dokument

Niedziela, 6 października 2024

13:05 Zielona planeta

05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 ZdroWY Plan
08:50 Zezowate szczęście - komedia
10:55 Komisarz Alex - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Akademia życia
13:05 Zielona planeta - serial
14:30 Jak rozpętałem drugą wojnę światową - komedia
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daje słowo Maciej Orłoś
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Gra z Cieniem - serial
21:20 Rolnik szuka żony
22:25 Moje wielkie greckie wesele - komedia

06:00 Barwy szczęścia

06:00 Barwy szczęścia - serial
06:35 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:40 The Voice of Poland 15
12:45 The Voice of Poland 15
14:00 Familiada
14:30 Kolo fortuny
15:10 Szansa na sukces. Opole 2025
16:10 Cudowne lata
17:15 Górna półka smaku
17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
18:35 Poczet świrów polskich
19:15 Rodzinka.pl - serial
20:00 Gala wręczenia Nagrody Literackiej Nike 2024
21:15 no... wiadomo
21:55 Panaceum - thriller
23:45 Instykt - serial

12:00 Kobieta na krańcu świata

05:55 Anatomia piękna
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
12:00 Kobieta na krańcu świata - serial
12:35 Co za tydzień
13:15 Top Model
14:55 Azja Express
16:30 Wojownicze żółwie ninja - film przygodowy
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 MasterChef
21:15 Joker - dramat
23:45 Dungeons & Dragons: Złodziejski honor - film przygodowy

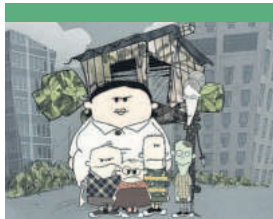
19:30 Państwo w państwie

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:00 Kevin sam w domu - komedia
13:20 Twoja twarz brzmi znajomo
15:25 Gwiazdy Kabaretu
16:30 Nasz nowy dom
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami
22:10 Teściowie - serial
22:40 Teściowie - serial
23:10 Święty interes - komedia

10:15 Ukryta prawda

06:10 Wiza na miłość
07:05 Tom i Jerry Show - serial
07:35 New Looney Tunes - serial
08:05 Cóрка króla
10:15 Ukryta prawda - serial
11:15 Ukryta prawda - serial
12:15 B&B Love
12:50 B&B Love
13:25 Detektywi - serial
14:20 Detektywi - serial
15:20 Maska - komedia
17:35 Jack: Pogromca olbrzymów
20:00 Batman v Superman: Świt sprawiedliwości - film sensacyjny
23:15 Podwodna pułapka 2: Labirynt śmierci - thriller

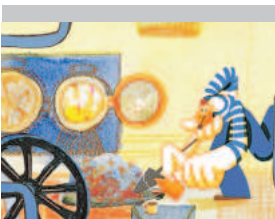
20:00 Włatczy móch: One

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Siedem nowych znaków Apokalipsy - dokument
10:00 Galileo
11:00 Galileo
12:00 Flintstonowie - komedia
13:55 Ja, szpieg - komedia
16:00 Uroczysko - serial
16:30 Uroczysko - serial
17:00 Uroczysko - serial
17:30 Uroczysko - serial
18:00 Galileo
19:00 Galileo
20:00 Włatczy móch. One - serial
20:30 Włatczy móch. One - serial
21:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Diabeł - horror
23:40 STOP Drogówka

08:50 Kurierzy

06:50 Kurierzy - serial
07:50 Kurierzy - serial
08:50 Kurierzy - serial
09:50 Wild Child. Zbuntowana księżniczka - komedia
11:45 Niania
13:45 Blondynka w koszarach - komedia
15:50 Taxi 2 - komedia
17:40 Asteriks i Obeliks: Imperium smoka - komedia
20:00 Olimp w ogniu - thriller
22:10 Zawrotna prędkość - film sensacyjny

10:20 Listek

07:05 Rozmowy (nie)wygodne
08:00 Nabożeństwo luterańskie w Wałbrzychu
09:05 Charlotte Perriand - sztuka życia - dokument
10:15 Bujać w obłokach
10:20 Listek
10:25 Złota godzina
10:40 Rawhide - serial
11:45 Poczet świrów polskich
12:25 Mały Spirou - film obyczajowy
14:05 Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - dokument
15:20 Zmiennicy - serial
16:35 Dobry tytuł
17:15 Niedziela z...
18:05 Nos - film obyczajowy
18:45 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy - film obyczajowy
20:00 Gala wręczenia Nagrody Literackiej Nike 2024
21:10 Trzy dni Kondora - dramat
23:20 Umberto Eco: biblioteka świata - dokument

09:30 Gruby

07:25 Korona królów. Jagiellonowie
08:00 Liturgia greckokatolicka z katedry we Wrocławiu
09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial
09:30 Gruby - serial
10:00 Historia kuchni polskiej
10:45 Amerykanin z Torunia - dokument
11:20 Bałtyk - dzikie morze - serial
12:20 Jak klimat tworzył historię - dokument
13:25 Wojownicy czasu
14:05 Żyje się tylko dwa razy - film sensacyjny
16:05 Fake czy historia?
17:00 Tajemnica celtyckiego grobowca - dokument
18:05 Polskie drogi - serial
19:45 Sekrety dawnych budowniczych - serial
20:45 Przestępczość w powojennych Niemczech - dokument
21:45 Stawka większa niż życie - serial
22:50 Strachy - serial

06:15 Mocni w wierze
06:40 Muzyczne chwile
06:50 Regal
07:15 GRH Zandarmeria
07:45 Ocalić od zapomnienia
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Prymas Stefan Wyszyński - serial
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce
11:00 Głos serca - serial
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
12:55 Dzieci Andersa. Powrót do Afryki - dokument
14:00 Oddech Boga - serial
14:50 Muzyczne chwile
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:45 Życie lasu. Ptaki - dokument
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Krótka historia zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem - serial
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
21:55 Święty na każdy dzień
22:00 Polskie dziedzictwo
22:30 Muzyczne chwile
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze - serial

HITY DNIA

„Joker”
(2019 r.) TVN 21:15

Historia Arthura Flecka, człowieka udręczonego życiem, nieudolnego komika, lekceważonego przez społeczeństwo. Film jest nie tylko surowym studium zdesperowanego bohatera, ale także oryginalną opowieścią ku przestrodze.

„Zawrotna prędkość”
(2017 r.) TV Puls 22:10

Andrew i Garrett Fosterowie pracują jako międzynarodowi złodzieje luksusowych pojazdów. Ich najnowszym celem jest zabytkowy samochód marki Bugatti należący do bezwzględного mafiosa.

10:45 Ojciec Mateusz

05:20 Dziedzictwo - serial
06:10 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban
08:00 Akcyjowa 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Zielona planeta - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akcyjowa 38
19:30 Program informacyjny
19:30 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Deprawator
22:00 Postscriptum
22:25 Bogumiła Wander - Przepraszamy za usterki
22:55 Małe ojczyzny
23:55 Balans bieli

12:30 Koło fortuny

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Dobre historie
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:30 Na sygnale - serial
15:00 Na dobre i na złe - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Furioza - serial
23:20 Zabić na końcu - komedia

12:05 Kuchenne rewolucje

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B Love
12:05 Kuchenne rewolucje
13:10 Ukryta prawda - serial
14:15 Detektywi - serial
15:25 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 B&B Love
21:30 Totalne remonty Szczęśliwej 7
22:35 Morderczynie - serial
23:40 Planeta Singli 3 - komedia

16:30 Na ratunek 112

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:15 Bullet Train - film sensacyjny
23:00 Pięćdziesiąt twarzy Greya - dramat

HITY DNIA

„Bullet Train”
(2022 r.) Polsat 20:15

Płatny zabójca, działający pod pseudonimem Ladybug, chce w końcu spokojnie wykonywać swoją pracę. W superszybkim pociągu jadącym z Tokio do Morioki musi zmierzyć się ze śmiertelnie niebezpiecznymi przeciwnikami z całego świata.

„Pieniądze to nie wszystko”
(2001 r.) TVN 7 22:00

Lata po okresie transformacji ustrojowej w Polsce to trudny czas dla wielu ludzi na wsi. Tomasz Adamczyk to 50-letni przedsiębiorca, który zamierza porzucić kierowanie firmą z branży alkoholowej i poświęcić się nowej pasji.

21:00 Anatomia piękna

06:05 Szkoła - serial
07:00 Szpital - serial
08:00 Ukryta prawda - serial
09:00 Ukryta prawda - serial
10:00 Ukryta prawda - serial
11:00 Detektywi - serial
12:00 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:45 Szpital - serial
13:45 Sekrety życia - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:50 Sekrety życia - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise 9
21:00 Anatomia piękna
22:00 Pieniądze to nie wszystko - komedia

18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Uroczysko - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:30 Miłość za wszelką cenę
22:30 Pamiętniki z wakacji - serial
23:40 American Pie: Wakacje - komedia

12:00 Nie igraj z aniołem

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Kurierzy - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Diabło. Wyścig o wszystko - film sensacyjny
22:10 Mechanik: Prawo zemsty - film sensacyjny
23:55 Bez odwrotu - dramat

12:15 Halina Konopacka

06:10 Muzyczne poranki
06:35 Tamte lata, tamte dni
07:15 Putozby z Żywca - dokument
07:50 Podróże z historią - serial
08:30 Bujać w obłokach
08:35 Listek
08:40 Złota godzina
09:00 Rawhide - serial
10:05 Benefis Daniela Olbrychskiego
11:10 Benefis Janusza Majewskiego
12:15 Halina Konopacka - dokument
13:30 Informacje kulturalne
13:55 Różowa Pantera - komedia
16:05 Przeprowadzki - serial
17:10 Hala odlotów
18:10 Bracia Tawiani: Pasja i utopia - dokument
20:00 Lincz - dramat
21:30 Motion Trio
22:30 Trzy dni Kondora - dramat

12:25 Alternatywy 4

06:40 Fake czy historia?
07:30 Przypadek Polski. Polityka i idee
08:00 Stulecie Winnych - serial
09:20 Akcja Burza. To był zbiorowy obowiązek - dokument
10:20 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:50 Góry. Życie ponad chmurami - dokument
11:45 Spór o historię
12:25 Alternatywy 4 - serial
13:30 Dzwonnik z Notre Dame
15:30 Korona królów
16:00 Sensacje XX wieku
16:30 Sensacje XX wieku
17:10 Kilof zamiast karabinu
18:00 Portrety wojenne - serial
18:30 Flesz historii
18:55 Stulecie Winnych - serial
20:00 Historia w postaciach zapisana
21:55 Wojna o tron - serial
22:50 Przestępczość w powojennych Niemczech - dokument
23:55 Sensacje XX wieku

07:10 Rezurekcja - dokument
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina - serial
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Dęby w Polsce - dokument
12:55 Moja Fatima - film obyczajowy
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Brygada Świętokrzyska - dokument
15:00 Ze Swójczan do wolności - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Rajd Katyński
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
22:30 Człowiek, który mógł żyć dalej - dokument
23:10 ... Na bezdrożach tożsamości. Chaco - dokument

Wtorek, 8 października 2024

TVP 1

15:35 Gra słów. Krzyżówka

05:20 Dziedzictwo - serial
06:10 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja mszy świętej
z Sanktuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacja 38
08:50 Ranczo - serial
09:50 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Park Narodowy New Forest
- dokument
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Porzucony według
Harlana Cobena - serial
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:05 W pułapce kliknąć: ciemna
strona cyfrowego świata
- dokument

TVP 2

14:35 Na sygnale

05:35 M jak miłość - serial
06:25 Ubiierz się na czarno
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Mamaland
11:55 ZdroWY Plan
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Furioza - serial
23:25 Obywatel Jones

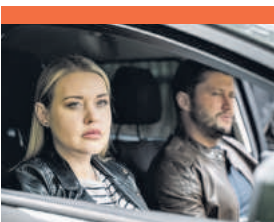
tvn

13:10 Ukryta prawda

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B Love
12:05 Kuchenne rewolucje
13:10 Ukryta prawda - serial
14:15 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:45 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 B&B Love
21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia
22:35 Kuba Wojewódzki
23:40 Superwizjer
magazyn reporterów

polsat

17:00 Gliniarze

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie
- serial
20:10 Siły specjalne - Polska
21:50 Max Payne - film sensacyjny

7 tvn

12:45 Szpital

06:05 Szkoła - serial
07:00 Szpital - serial
08:00 Ukryta prawda - serial
09:00 Ukryta prawda - serial
10:00 Ukryta prawda - serial
11:00 Detektywi - serial
12:00 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:45 Szpital - serial
13:45 Sekrety życia - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
16:50 Sekrety życia - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise 9
21:00 Od kołyski aż po grób
- film sensacyjny
23:15 Wcienienie - horror

4

22:30 Pamiętniki z wakacji

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Uroczysko - serial
20:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
21:30 Miłość za wszelką cenę
22:30 Pamiętniki z wakacji - serial
23:30 American Pie: Naga mila
- komedia

HITY DNIA

„Od kołyski aż po grób”
(2003 r.) TVN 7 21:00

Tony Fait dowodzi gangiem złodziei. Grupa wchodzi
w posiadanie czarnych diamentów, których
poszukuje tajwański agent. Klejnotami interesuje się
również bezwzględny przestępca Ling.

„Max Payne”
(2008 r.) Polsat 21:50

Kinowa wersja kultowej gry komputerowej.
Bohaterem jest zdeterminowany w walce
z przestępczością policjant z Nowego Jorku,
który wpada na trop wielkiej afery.

puls

19:00 Lombard.
Życie pod zastaw

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
20:00 Brygada ponad prawem powraca
- thriller
22:00 Bronx - film sensacyjny

TVP KULTURA

17:10 Przeprowadzki

06:15 Muzyczne poranki
06:35 Tamte lata, tamte dni
07:15 Mieszczanie żywieccy
07:50 Podróże z historią - serial
08:35 Informacje kulturalne
09:00 Przeprowadzki - serial
10:10 Hania - film obyczajowy
11:50 Bracia Taviani: Pasja i utopia
- dokument
13:40 Dobry tytuł
14:40 Śmierć na Nilu
17:10 Przeprowadzki - serial
18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu
- dokument
19:00 Partia, pieniądze, rock and roll
- dokument
20:00 Rzecz o banalności miłości
21:50 Szalony Piotruś - dramat
23:50 Wyrzutki - film sensacyjny

TVP HISTORIA

16:05 Sensacje XX wieku

07:00 Spór o historię
07:35 Flesz historii
08:00 Stulecie Winnych - serial
09:40 Kilof zamiast karabinu
10:35 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
11:05 Bałtyk - dzikie morze - serial
12:00 Wojownicy czasu
12:30 Alternatywy 4 - serial
13:30 Jak klimat tworzył historię
- dokument
14:30 Bałkany w ogniu - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:10 Platerówki - dokument
18:15 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
18:50 Stulecie Winnych - serial
20:00 Dziesięć przyczyn zatonięcia
Titanica - dokument
21:00 Dzwonnik z Notre Dame
23:05 Sensacje XX wieku

TRAM

07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Modlitwa smoleńska - dokument
09:00 Papież Polak do rodaków
09:40 Słowo życia
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Muzyczne chwile
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
- z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło
- dokument
13:00 Pradawne
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Misja Szczecin - Madagaskar
- dokument
15:00 Grypsy z celi śmierci
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Kapłan pro life - dokument
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Moja sytuacja jest szczególnie
trudna - dokument
23:20 Ku pokrzepieniu powstańców
serc. Historia obrazu Matka
Boska AK - dokument

HITY DNIA

„Bogowie Egiptu”
(2016 r.) TV Puls 20:00

Faraon zostaje zamordowany. Okrutny bóg ciemności Set wstępuje na egipski tron. Bohaterski Bek przewodzi grupie buntowników, którzy postanowili sprzeciwić się tyranowi. Młodzieniec wyrusza w zaświaty.

„Szalony Piotruś”
(1965 r.) TVP Kultura 23:05

Tytułowy Piotruś w rzeczywistości nazywa się Ferdynand i wiecie nudne, mieszczańskie, rodzinne życie. Pewnego dnia porzuca je pod wpływem impulsu, by podążać za tajemniczą Marianne.

TVP 1

12:55 Wielkie Jeziora

- 05:20 Dziedzictwo - serial
- 06:05 Wichrowe wzgórze - serial
- 07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
- 07:30 Projekt: Nadzieja
- 08:00 Akacja 38
- 08:50 Ranczo - serial
- 09:45 Komisarz Alex - serial
- 10:45 Ojciec Mateusz - serial
- 11:35 Korona królów. Jagiellonowie
- 12:10 Agrobiznes
- 12:30 Agropogoda
- 12:35 Rok w ogrodzie extra
- 12:55 Wielkie Jeziora - dokument
- 14:00 Wichrowe wzgórze - serial
- 14:55 Jaka to melodia?
- 15:35 Gra słów. Krzyżówka
- 16:05 Dziedzictwo - serial
- 17:00 Teleexpress
- 17:15 Pogoda
- 17:20 Jaka to melodia?
- 17:55 Klan
- 18:25 Reportery
- 18:45 Akacja 38
- 19:30 Program informacyjny 19.30
- 19:55 Pytanie dnia
- 20:10 Sport
- 20:15 Pogoda
- 20:30 Korona królów. Jagiellonowie
- 21:05 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - komedia
- 22:45 Skandal w hrabstwie Yuba - komedia

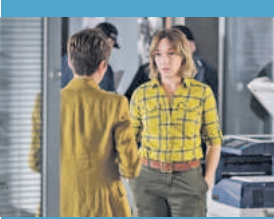
TVP 2

16:00 Koło fortuny

- 05:30 M jak miłość - serial
- 06:25 Pożyteczni.pl
- 06:55 Barwy szczęścia - serial
- 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
- 07:55 Pytanie na śniadanie
- 11:15 Tchnienie na tchnienie
- 11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
- 12:30 Koło fortuny
- 13:15 Miłość i nadzieja
- 14:05 Va banque
- 14:35 Na sygnale - serial
- 15:05 M jak miłość - serial
- 16:00 Koło fortuny
- 16:35 Familiada
- 17:20 Miłość i nadzieja
- 18:15 Va banque
- 18:50 Jeden z dziesięciu
- 19:30 Barwy szczęścia - serial
- 20:05 Barwy szczęścia - serial
- 20:40 Przepis dnia 4
- 20:55 Na dobre i na złe - serial
- 21:55 Na sygnale - serial
- 22:25 Na sygnale - serial
- 23:00 Przepis na miłość - komedia

tvn

20:10 Na Wspólnej

- 05:55 Ukryta prawda - serial
- 06:50 Kuchenne rewolucje
- 07:45 Dzień Dobry TVN
- 11:30 B&B Love
- 12:05 Kuchenne rewolucje
- 13:10 Ukryta prawda - serial
- 14:15 Detektywi - serial
- 15:20 Doradca smaku
- 15:30 Kuchenne rewolucje
- 16:35 Ukryta prawda - serial
- 17:40 Detektywi - serial
- 18:45 Sport
- 18:55 Pogoda
- 19:00 Fakty
- 19:40 Uwaga!
- 20:00 Doradca smaku
- 20:10 Na Wspólnej - serial
- 20:50 B&B Love
- 21:30 Top Model
- 23:05 Pati - serial

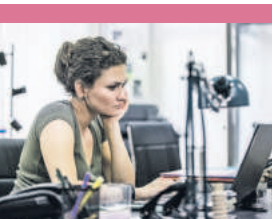
polsat

09:00 Malanowski i Partnerzy

- 05:25 Telezakupy TV Okazje
- 06:00 Nowy dzień z Polsat News
- 08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
- 09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
- 09:30 Sekrety rodziny - serial
- 10:30 Dlaczego ja? - serial
- 11:30 Gliniarze - serial
- 12:30 Gliniarze - serial
- 13:30 Gliniarze - serial
- 14:35 Dlaczego ja? - serial
- 15:50 Wydarzenia
- 16:15 Pogoda
- 16:20 Interwencja
- 16:30 Na ratunek 112 - serial
- 17:00 Gliniarze - serial
- 18:00 Pierwsza miłość - serial
- 18:50 Wydarzenia
- 19:20 Gość „Wydarzeń”
- 19:25 Sport
- 19:30 Pogoda
- 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
- 20:10 Moja mama i twój tata
- 21:50 Być jak Kazimierz Deyna - film obyczajowy
- 23:55 Max Payne - film sensacyjny

7 tvn

11:00 Detektywi

- 06:05 Szkoła - serial
- 07:00 Szpital - serial
- 08:00 Ukryta prawda - serial
- 09:00 Ukryta prawda - serial
- 10:00 Ukryta prawda - serial
- 11:00 Detektywi - serial
- 12:00 W-11 - Wydział Śledczy - serial
- 12:45 Szpital - serial
- 13:45 Sekrety życia - serial
- 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
- 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
- 16:50 Sekrety życia - serial
- 17:55 Szpital - serial
- 18:55 Ukryta prawda - serial
- 20:00 Hotel Paradise 9
- 21:00 Krwawy diament - dramat

4

20:00 Uroczysko

- 07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
- 08:00 Bogaty dom - biedny dom
- 09:00 Dlaczego ja? - serial
- 10:00 Dlaczego ja? - serial
- 11:00 Trudne sprawy - serial
- 12:00 Trudne sprawy - serial
- 13:00 Trudne sprawy - serial
- 14:00 Policjantki i policjanci - serial
- 15:00 Na ratunek 112 - serial
- 15:30 Na ratunek 112 - serial
- 16:00 Policjantki i policjanci - serial
- 17:00 Policjantki i policjanci - serial
- 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
- 19:00 Policjantki i policjanci - serial
- 20:00 Uroczysko - serial
- 20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
- 21:30 Miłość za wszelką cenę
- 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial
- 23:30 Ja, szpieg - komedia

TV puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

- 07:00 Nash Bridges - serial
- 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
- 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
- 10:00 Zaklinacz dusz - serial
- 11:00 Nie igraj z aniołem - serial
- 12:00 Nie igraj z aniołem - serial
- 12:55 Zaklinacz dusz - serial
- 13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
- 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
- 15:50 Ranczo - serial
- 16:55 Ranczo - serial
- 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
- 19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
- 20:00 Bogowie Egiptu - film przygodowy
- 22:25 Władcy ognia - film SF

TVP KULTURA

06:30 Tamte lata, tamte dni

- 06:15 Muzyczne poranki
- 06:30 Tamte lata, tamte dni
- 07:05 Mieszczanie żywiecy
- 07:45 Podróże z historią - serial
- 08:30 Poczet świrów polskich
- 09:00 Przeprowadzki - serial
- 10:10 Śmierć na Nilu - kryminał
- 12:35 Partia, pieniądze, rock and roll - dokument
- 13:40 Wydarzenie aktualne
- 14:15 Hollywood nad Wisłą czyli gwiazdy przedwojennego kina w Polsce - dokument
- 15:25 Afrykańska królowa - film przygodowy
- 17:20 Przeprowadzki - serial
- 18:30 Informacje kulturalne
- 19:00 Reżyserzy - serial
- 20:00 8 kobiet - komedia
- 22:00 Legendy rocka
- 22:30 Legendy rocka
- 23:05 Szalony Piotruś - dramat

TVP HISTORIA

17:15 Chocim 1621

- 07:00 Na bitewnym szlaku
- 07:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
- 08:00 Stulecie Winnych - serial
- 09:10 Platerówki - dokument
- 10:05 Encyklopedia II wojny światowej - serial
- 10:40 Wszystkie kolory świata - serial
- 11:35 Historia kuchni polskiej
- 12:20 Alternatywy 4 - serial
- 13:25 Sekrety dawnych budowniczych - serial
- 14:30 Dziesięć przyczyn zatonięcia Titanica - dokument
- 15:30 Korona królów
- 16:05 Sensacje XX wieku
- 16:40 Sensacje XX wieku
- 17:15 Chocim 1621 - dokument
- 18:10 Fake czy historia?
- 19:10 Stulecie Winnych - serial
- 20:05 Kroniki Hitlera - serial
- 21:10 Matusia - dokument
- 22:15 Tajemnice szpiegów wojny - serial
- 23:20 Sensacje XX wieku

TRAM

- 07:05 Od miłości do wieczności
- 07:35 Zdrowie z Bożej Apteki
- 07:55 Poczet wielkich Polaków
- 08:00 Informacje dnia
- 08:15 Polski punkt widzenia
- 08:35 Każdy maluch to potrafi
- 08:50 Słowo życia
- 09:00 Razem możemy wszystko
- 09:30 Sanktuaria polskie
- 09:50 Święty na każdy dzień
- 10:00 Audyencja generalna Ojca Świętego Franciszka
- 10:50 Muzyczne chwile z Damaszku - dokument
- 11:00 Salezjańska Młodzież
- 11:25 Jestem mamą
- 11:40 Prosto o gospodarce
- 12:00 Anioł Pański
- 12:03 Informacje dnia
- 12:20 W pułapce wojny - dokument
- 13:00 Obrona Cisznej
- 13:30 Msza święta z Jasnej Góry
- 14:20 Muzyczne chwile
- 14:30 Krzywda - dokument
- 15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej - dokument
- 15:50 Ma się rozumieć
- 16:00 Informacje dnia
- 16:10 Na zdrowie
- 16:30 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie
- 17:00 Po stronie prawdy
- 17:50 Muzyczne chwile
- 17:55 Poczet wielkich Polaków
- 18:00 Anioł Pański
- 18:05 Informacje dnia
- 18:15 Rozmowy niedokończone
- 19:25 Święty na każdy dzień
- 19:30 Opowieści Starego Testamentu - serial
- 20:00 Informacje dnia
- 20:20 Różaniec
- 20:50 Myśląc Ojczyzna
- 21:00 Apel Jasnogórski
- 21:20 Informacje dnia
- 21:40 Polski punkt widzenia
- 22:00 To nic takiego - dokument
- 23:15 Powrót i Odnova

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Dobry czas na kontakty z otoczeniem, zyskasz na popularności. Jeśli zdecydujesz się w weekend wybrać na imprezę, masz szansę spotkać kogoś, kto bardzo ci się spodoba. Flirt murowany. Twoje myśli zdominuje szukanie przyjemności. Czy to w towarzystwie innych, czy na zakupach, czy w pracy. Doskonale nastrój nie będzie cię opuszczał.

Miłość cię goni, zwojnij trochę i rozejrzyj się, bo komuś wpadłeś w oko. Nadchodzące dni upłyną pod znakiem motyli w żołądku i przyspieszonego bicia serca. Podczas bezsennych nocy będziesz rozmyślać, czy to właśnie ta osoba. Dobry czas na urlop, ale uważaj, by w rozłargnieniu za dużo nie wydać. Inaczej ciężko ci będzie dociągnąć do wypłaty.

Spójrz na swój związek z szerszej perspektywy. Czy czasem nie jest tak, że za bardzo skupiasz się na szczegółach i szukasz dziury w całym? Daj partnerowi odetchnąć, pochwal, nawet na wyrost, a zobaczysz, że efekty będą zadziwiające. Planety pomogą ci radykalnie rozwiązać problem natury zawodowej, z którym borykasz się od dłuższego czasu.

Układ planet gwarantuje powodzenie w życiu towarzyskim, biznesowym i w sferze finansów. Jeśli nie wybierasz się na urlop, możesz śmiało inwestować i negocjować ważne kontrakty. Wszystko będzie szło jak z płatka. Nie zapominać o zacieśnianiu więzi rodzinnych. Może zorganizujesz przyjęcie w ogrodzie i zaprosisz dalszych krewnych?

Krótko mówiąc, będzie cię nosić. Zapragniesz podróżować, choćby niedaleko, zwiedzać, poznawać nowe miejsca. Zanim wyruszysz, zastanów się czy motorem twoich działań nie jest czasem chęć ucieczki od rodziny? Jeśli nie, to wywłóż się ze złożonych wcześniej obietnic, zrób wszystko, co trzeba, pakuj plecak i w drogę. Przygody gwarantowane.

Mimo okresu świąteczno-noworocznego, w pracy nie zwalniasz tempa. Będziesz chciał pokazać się wszystkim z jak najlepszej strony. Zgłosisz gotowość zastąpienia kolegi, który wybiera się na urlop, świetnie wywiązesz się z obowiązków i pojawi się szansa na awans. Będziesz duszą towarzystwa i pozyskasz informacje przydatne w biznesie.

Lubisz muzykę, kino, dobrą książkę? Zadbaj, by nie zabrakło ci czasu na przyjemności. Zmęczenie da się we znaki, a do ferii jeszcze trochę. W pracy pojawi się konieczność rozwiązania trudnej sprawy. Możesz liczyć na pomoc kogoś, kogo wsparłeś w przeszłości. W domu nie spieraj się z partnerem o błahostki. Przyznaj mu rację, a powróci harmonia.

Będiesz wyjątkowo optymistycznie nastawiony do świata, a twój świetny nastrój udzieli się nawet największym ponurakom. W pracy postawisz na wdrożenie nowego rozwiązania, które wszystkim ułatwi realizację obowiązków. Twój dom będzie otwarty dla gości, a towarzysz chętnie skorzysta z zaproszenia na imprezę. Dobra energia będzie ciębie bić.

Będiesz teraz wyjątkowo nieufna i ostrożna w kontaktach służbowych. Słusznie, intuicja cię nie zawiedzie. Ktoś chce cię oszukać, zająć twoje stanowisko. Uważaj na to, co i do kogo mówisz. Chętnie poświęcisz uwagę rodzinnym sprawom, możesz planować remont.

Obowiązki domowe i zawodowe spadną ci na głowę. W te pierwsze postaraj się zaangażować bliskich, z drugimi musisz poradzić sobie w pojedynkę. Ustal priorytety i odznaczaj po kolei wykonane zadania. Pójdzie ci lepiej, niż się spodziewałeś. Potem zaplanuj zasłużony urlop.

Zapowiadają się spokojne dni. Spraw do załatwienia ubędzie, możesz skupić się na relacjach rodzinnych i kontaktach towarzyskich. Zagraj z dziećmi w planszówki, wybierz się na wycieczkę rowerową, zaprosz znajomych na kolację. Dobrze ci to zrobi.

Doradcy, którzy „życzliwie” podpowiadają ci, jak masz żyć, zaczną cię irytować. Po-
stanowisz wziąć sprawy w swoje ręce. Przyjaciółki, które lubią wtrącać się w twoje
sprawy zdziwią się, gdy postawisz granice. Trudno, przyszła pora na zmiany i okre-
ślenie, co jest dla ciebie ważne.

Składniki:

- mąka pszenna typ 550 250 g,
- cukier puder 150 g,
- masło 200 g,
- jaja 5 sztuk,
- proszek do pieczenia 1 łyżeczka,
- bakalie 250 g

(orzechy, rodzynki,

kandyzowana skórka pomarańczowa).

Na zdjęciu Tomasz Basaj, uczeń Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Sposób wykonania

Sprawdzić świeżość jajek. Oddzielić żółtka od białka. Cukier puder przesiać przez sito. Żółtka utrzeć z cukrem pudrem na puszystą, jasną kremową masę. Mąkę przesiać przez sito z proszkiem do pieczenia, wymieszać. Ubić pianę z białek. Do masy jajeczno cukrowej dodawać partiami mąkę a następnie pianę z białek. Na koniec dodać bakalie i wymieszać Masę przełożyć do keksówki wyłożonej papierem do pieczenia. Piec w temperaturze 180 stopni C na złoty kolor. Po ostudzeniu polać lukrem lub posypać cukrem pudrem.

Smacznego!

Świa- dectwo kontroli	▼	Mieszka- nka Addis Abeby	Pojazd jedno- śladowy	▼	Do kąpieli słonecznych	▼	Z koszem i gondola	Stolica Armenii	▼	Lewy dopływ Bugu
►			22		Stale miejsce pracy	▼				
					Imię de Niro	►	24	20		
Samiec bażanta		Figlarz	►							Wśród ryb
	1	Ubranie, strój	▼						7	
►					Uzdol- nienie	►				▼
23			5		Obrot- ność	▼				
Szacho- wy remis	►			Produ- cent goudy	►					
Puszysta tkanina synte- tyczna	10						11			
Klatka filmowa					2		15		Skafan- der Eski- mosa	3
►	8		6	Zwierzę łasi- cowate		Rodzaj ujścia rzeki		Liście marchwi	▼	
							9	Model opła	14	19
Nazwis- ko z filmowej sagi	Węgiel i drewno na zimę		Diuna	►				Golda, była premier Izraela		Uroczys- ty strój lub bankiet
	▼		Pek zboża	▼						▼
►						Gęsta, wielko- miejska mgła	►			
	21			18					16	
Jedno- stka siły	►				Graficz- ny znak głoski	►				
Stółek										
►							Pieniądz z Arabii Saudyj- skiej			
		17						13		
Noga psa	►				Ryba akwa- riowa	►				

[illegible]

Przestrzeń woła nas

REGION ➤ Ulice Rypina układają się w opowieść o mieście, które przetrwało zabory, wojnę oraz komunizm. O mieście czterech kultur, w którym synagogę od cerkwi dzieliło kilka minut drogi, a kościół katolicki od protestanckiego przecinała jedna ulica. Właśnie tu, na tym przecięciu, stoi Centrum Aktywności Społecznej – budynek, w którym również dziś krzyżują się losy ludzi o różnej wrażliwości

W 1933 roku Franklin Delano Roosevelt zostaje 32. prezydentem Stanów Zjednoczonych. W czasie inauguracyjnego przemówienia stwierdza, że jedyną rzeczą, której powinniśmy się obawiać, jest sam strach. Wygłaszając te słowa, myśli o wielkim kryzysie, który objął niemal wszystkie państwa świata. Poprawa sytuacji nie uspokaja jednak nastrojów. Mroczne czasy dopiero nadciągają. Kiedy w Ameryce kolejny raz triumfuje demokracja, kanclerzem Rzeszy Niemieckiej zostaje Adolf Hitler. Roosevelt jeszcze nie wie, że to ten człowiek – bezwzględny fuhrer – jest strachem, którego trzeba się bać.

Za naszą zachodnią granicą narodowy socjalizm rośnie w siłę. Jednocześnie życie biegnie codziennym torem. Niebezpieczeństwo często przecież wyrasta z rutyny. Polacy – którzy zaledwie piętnaście lat wcześniej odzyskali niepodległość – snują śmiałe plany. Rozwijają miasta, prowadzą inwestycje. Gdy Roosevelt i Hitler sięgają po władzę, Rypin zyskuje monumentalny obiekt o modernistycznej bryle. Budowany w czasie wielkiego kryzysu wyraża marzenia lokalnej społeczności o otwartości na drugiego człowieka. Nikt nie przypuszcza, że Niemcy wkrótce obrócą tę szlachetną ideę w pył, a konsekurator fundamentów umrze w ich obozie koncentracyjnym. To jednak jeszcze nie ta chwila. Tu, w tym momencie, parafianie są dumni z nowego, wspólnego domu, na który nie żałowali składek.

Uświęcona ziemia

– Historię budynku w pewnym sensie zapoczątkował papież Pius XI, który zachęcał do zakładania stowarzyszeń religijnych – mówi ksiądz prałat Tadeusz Zaborny z parafii św. Trójcy, autor książki „Katolik. Dzieje Domu Parafialnego w Rypinie”. – W Polsce Akcję Katolicką powołano w 1930 roku. Chwilę później biskup Antoni Julian Nowowiejski zaczął namawiać parafie do budowy domów katolickich. Nasz ksiądz Stanisław Gogolewski rychło przystąpił do czynu. Wspólnie z ówczesnym burmistrzem Józefem Budzanowskim utworzył komitet, który zdecydował, że dom katolicki zostanie zbudowany w ogrodzie proboszcza. Stąd zresztą wzięła się powszechnie funkcjonująca nazwa – „Katolik”. Zaplanowano, że na parterze powstanie pięć sklepów, które będą przynosić

dochód. Najpierw trzeba było jednak zebrać środki na samą budowę. Proboszcz zaproponował, by wierni składali deklaracje. Książdz dziekan wyłożył pięć tysięcy, a ludzie zadeklarowali wystarczającą sumę. Budowę zainicjowano 5 lipca 1930 roku. Pod koniec sierpnia biskup Nowowiejski przyjechał do Rypina, by poświęcić fundamenty. Prace trwały trzy lata.

Końcówkę wakacji 1939 roku zapamiętano jako wyjątkowo gorącą. Średnia temperatura sierpnia w skali ogólnokrajowej była najwyższa od 73 lat. Gdyby pogoda mogła być barometrem emocji, to w tamtej chwili wyrażałaby je idealnie. Z jednej strony Polacy czują niepokój, kopią rowy przeciwnicze i gromadzą zapasy żywności, a z drugiej ciągle znajdują czas na codzienną rozrywkę. Planują urlopy, chodzą do kina, teatru, na randki. Próbuje normalnie żyć, odsuwają myśli o nieuchronnym. Słowo „wojna” brzmi abstrakcyjnie; przecież ta pierwsza niedawno się skończyła. Wszyscy cieszą się krajem, który po 123 latach odzyskał wolność. Niestety, radość nie trwa długo. 1 września 1939 roku okrutnie zmienia historię. Zmienia się też położenie „Katolika”. To w nim utworzono powiatową siedzibę NSDAP. Monument nie wrócił już nigdy do parafii, za to ubarwiał życie w czasach szarego Peerelu.

W poszukiwaniu wiosny

– Po wojnie obiekt przez moment pełnił funkcję domu organizacji społecznych. Jednocześnie rozpoczęła się walka między parafią a nową władzą ludową w mie-

ście – mówi Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej. – Ostatecznie budynek został odebrany Kościołowi. W 1956 utworzono w nim Powiatowy Dom Kultury. Regularnie występowała tu Orkiestra Dęta, rozwijały się zespoły muzyczne – na przykład Komety. Działała Galeria R, założona z inicjatywy Elżbiety Bednarskiej. Był Klub Seniora. Organizowano dyskoteki, potańcówki, bale sylwestrowe. Tam wszystko się zaczęło. To kulturalna miniaturka miasta. Na początku lat 60. XX wieku utworzono kluby dyskusyjne regionalistów. Z nich powstało Towarzystwo Miłośników Ziemi Rypińskiej.

– Prowadził je nasz lokalny literat – Bogdan Balcerowicz – dodaje Zenobia Rogowska, przewodnicząca rypińskiego oddziału „Civitas Christiana”. – Zapraszał głównie poetów i podróżników, choćby Tony’ego Halika. Ponadto razem z Marią Kaliciecką i Edwardem Koźmińskim wymyślił „Wiosnę Teatralną”. W latach 70. na terenie Rypina i powiatu istniało wiele amatorskich grup teatralnych, stąd pomysł na promocję ich dorobku. Z czasem pojawiały się teatry plastyczne czy zespoły muzyczne. Mielśmy także spektakle plenerowe.

Pierwszą edycję zorganizowano w kwietniu 1972 roku. Z wydarzenia powiatowego „Wiosna Teatralna” szybko ewoluowała do imprezy o randze ogólnopolskiej. Najlepsze rekomendacje wystawiają zresztą aktorzy, którzy zaczęli swoją karierę właśnie pod

jej szyldem.

– Tomasz Karolak brał udział w dwóch „Wiosnach” – opowiada Andrzej Pawlewicz, wieloletni instruktor Rypińskiego Domu Kultury. – Pamiętam, jak powiedziałem do niego: „człowieku, kiedyś będziesz aktorem”. Odpowiedział w swoim stylu: „ty się nie bój, tylko otwieraj drzwi”. Joanna Koroniewska i Piotr Głowacki występowali tu jako twórcy Spiętego Teatru Spinaczy. Grała u nas także Magdalena Różdżka. Miała epizod i pożytyła ode mnie żelazko do roli. Nie można zapomnieć o naszym kraju – Zbyszku Suszyńskim. On stawiał tu pierwsze artystyczne kroki, a potem przyjeżdżał jako juror, razem z Janem Machulskim, Wojciechem Siemionem, Jerzym Kryszakiem czy Boguszem Bilewskim. Bogusz był zresztą wspaniałym człowiekiem. Pewnego dnia ładowałem kamerę przy oknie. I nagle usłyszałem huk. Żuk zderzył się z motorem, tuż przed wejściem do „Katolika”. Bilewski jako pierwszy wybiegł na ulicę i udzielił pomocy nieprzytomnemu człowiekowi. Czuwał nad nim aż do przyjazdu pogotowia. Lekarze twierdzili potem, że aktor uratował życie motocykliście.

W 1991 roku połączono dom kultury, bibliotekę i muzeum w jeden ośrodek, na czele którego stanął Andrzej Korzeniewski. Osiem lat później dom kultury przeniesiono do kina. Po zmianie miejscówki budynek przy ulicy Kościuszki praktycznie opustoszał. Niektóre lokale zostały wynajęte, by generować dochód dla

miasta. Nie ulega jednak wątpliwości, że „Katolik” stracił swoją funkcjonalność, ponadto pogarszał się jego stan techniczny. Mało kto dałby wtedy wiarę, że kiedyś tętniło tu życie. Dziś za to nie ma wątpliwości, że placówka odradza się na nowo – niczym Feniks z popiołów.

Strzał w dziesiątkę

Rok temu ukończono renowację budynku. Remont trwał od marca 2021. Gmach odzyskał blask w 90. rocznicę swojego powstania – w dużej mierze za sprawą funduszy unijnych. Oficjalne otwarcie zmodernizowanego obiektu zbiegło się zresztą w czasie z 20. rocznicą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

– Projekt „Modernizacja „Katolika” – Centrum Aktywności Społecznej w Rypinie” został opracowany do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 6: Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych – tłumaczy Jarosław Nowak, kierownik Wydziału Projektów Unijnych, Rozwoju i Sportu w rypińskim magistracie. – Kompletna dokumentacja projektowa została złożona w lipcu 2019, a umowę podpisaliśmy dwa miesiące później, we wrześniu. Realizacja projektu, ze względu na aspekty finansowe, byłaby pewnie niemożliwa bez wsparcia unijnego. Środki z programów UE to ogromne wsparcie dla budżetów JST. Stanowią one istotny instrument w realizacji planów ożywienia społeczno-gospodarczego. Zresztą, tablice pamiątkowe z informacjami o takich dotacjach na stałe wpisały się w krajobraz polskich miast i miasteczek. Sama realizacja projektu, związanego z „Katolikiem”, przyczyniła się nie tylko do poprawy estetyki starej części miasta, czy rewitalizacji obiektu, ale również do ożywienia społecznego, aktywizacji mieszkańców Rypina. Ten projekt łączy różne grupy i może stać się miejscem kreowania wielu inicjatyw.

Na rewitalizację nasze miasto otrzymało ponad 3 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 oraz 3,5 mln zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

dokończenie na str. 22, 23

Region

Przestrzeń woła nas

dokończenie ze str. 21

– Przedwojenny budynek „Katolik” zajmuje szczególnie miejsce na mapie Rypina i przede wszystkim w sercach mieszkańców – mówi burmistrz Paweł Grzybowski. – To również wyjątkowe miejsce dla mnie, jako rypinianina i włodarza miasta. Obserwowałem, jak obiekt po latach świetności z roku na rok niszczał i marzyłem, by przywrócić mu dawny blask. Doskonale pamiętam, jak kilka lat temu oglądałem go wspólnie z marszałkiem naszego województwa – Piotrem Całbeckim. Powiedziałem wówczas: „to się zmieni”. I tak się stało, w dużej mierze za sprawą porozumienia ponad podziałami. Pomogło dofinansowanie rządowe i oczywiście środki unijne, które pozyskaliśmy z Urzędu Marszałkowskiego, dzięki wsparciu wspomnianego marszałka. Nie bez powodu mówi się, że samotni możemy niewiele, a razem – o wiele więcej. W efekcie budynek przeszedł gruntowny remont, który był sporym wyzwaniem. Została 1/3 stropów, ściany i więźba dachowa. Cała branża konstrukcyjna, architektoniczna, sanitarna i elektryczna została poddana modernizacji. Cieszę się, że „Katolik” – teraz jako Centrum Aktywności Społecznej – służy naszym wspinałym mieszkańcom, którzy są jego sercem. To otwarte miejsce, łączące różne pokolenia i pasje oraz nastawione na integrację i aktywność społeczno-kulturalną. Obiekt ten, ulokowany między zabytkowym kościołem św. Trójcy a kościołem ewangelicko-augsburskim, pięknie wpisuje się w wielobarwną historię naszego miasta.

– Kolejny raz – jako Urząd Marszałkowski – realizujemy projekt z Rypinem: ważny nie tylko dla tego miasta, ale też całego regionu – dodaje Piotr Całbecki, marszałek województwa Kujawsko-Pomorskiego. – Ten postmodernistyczny budynek dziś błyszczący i służy temu

samemu celowi, który kiedyś ustanowił Kościół. To miejsce dla wszystkich, szczególnie organizacji pozarządowych. Nie żałujemy pieniędzy na takie projekty. Gratuluję społeczności Rypina pięknej inicjatywy. Ta inwestycja to strzał w dziesiątkę.

Mozaika wspomnień

Tak, w sam środek tarczy. Bo faktycznie to przestrzeń dla wszystkich. Tak zresztą zatytułował swój dokument Wawrzyniec Turowski – młody reżyser i jednocześnie instruktor Rypińskiego Domu Kultury. To finalista blisko stu festiwali filmów niezależnych w Polsce i za granicą. Na wielu otrzymał nagrody. Jego montaż pokazywano m.in. w USA, Hiszpanii, Kolumbii, Turcji czy Indiach. W tym roku artysta do portfolio dodał „Katolika”.

– Prace nad filmem „Przestrzeń dla wszystkich – Kościuszki 10” trwały kilka miesięcy. Starałem się dokładnie prześledzić historię obiektu, który liczy niemal sto lat – mówi Wawrzyniec. – Wśród rozmówców mamy księdza prałata Tadeusza Zabornego. Duchowny opowiedział o początkach budynku. A początkowo był to dom katolicki, dlatego chciałem, by wybrzmiał głos parafii św. Trójcy. Po 1945 roku zaczyna się już inna opowieść. Dotarłem więc do ludzi, którzy tchnęli życie w ówczesny Powiatowy Dom Kultury. Ciekawie wyszedł wywiad ze stulatką – panią Jadwigą Malinowską, która tam pracowała po wojnie. Kiedy „Katolik” został oddany do użytku, miała dziewięć lat. Rozmawiałem także z Andrzejem Korzeniewskim, Bogdanem Balcerowiczem, Zenobią Rogowską czy Elżbietą Bednarską. Chciałem pokazać ludzi i opowiedzieć o ich pracy, bo oni zawsze są najważniejsi w moim dokumentach.

Nowa elewacja, lecz ten sam cel. Taki był zamysł. Historia koresponduje z teraźniejszością, a wspomnienia wpływają do współczesności. Udało się

zresztą zachować balustradę na klatce i ocalić mozaikę Andrzeja Bednarskiego. To właśnie ona namacalnie przypomina o latach świetności budynku.

– Wspominałem już, że w latach 60. utworzono siedzibę Towarzystwa Miłośników Ziemi Rypińskiej. To było miejsce odczytów, prelekcji czy spotkań z ludźmi kultury – mówi Andrzej Szalkowski. – Właśnie tu przebywała rypińska bohema: m.in. Adam Dec, Bogdan Balcerowicz czy młodzi Bednarscy, którzy po studiach wrócili do Rypina. Wtedy to miejsce tętniło życiem. I takie życie Andrzej Bednarski zamknął w niezwyklej mozaice. Ta technika była wtedy przez niego często praktykowana, m.in. na nieistniejących już witaczach Rypina. Tym bardziej warto podkreślić unikatowość dzieła, które zdobiło i wciąż zdobi ścianę „Katolika”. To element rypińskiego dziedzictwa, dowód na to, że przed nami żyli ludzie, którzy tu tworzyli. Dziś pojawiają się nowi działacze; zresztą wszystko ma być nowe – pomysły, projekty. Wielu przypisuje sobie autorstwo, rzadko odwołując się do poprzedników. A tu mamy ślad po wyjątkowym artyście. Ta mozaika symbolicznie łączy historię budynku z teraźniejszością. Bo teraźniejszość po prostu wyrasta z przeszłości.

– Poszliśmy do Powiatowego Domu Kultury. Powiedzieliśmy, że jesteśmy plastykami i zamierzamy zamieszkać w Rypinie. Szybko dostaliśmy zlecenie. Mieliśmy wykonać mozaikę. Mąż i ja wzięliśmy się do pracy. Co ciekawe, byłam wtedy w zaawansowanej ciąży. Andrzej naklejał płytki, a ja mówiłam: „pospiesz się, bo lada moment urodzę”. Kładł więc coraz większe płytki. Dwa dni po ukończeniu mozaiki na świat przyszedł nasz syn: Bartek – tak Elżbieta Bednarska wspomina powstanie dzieła w filmie Wawrzyńca Turowskiego.

„Katolik” – teraz jako Centrum Aktywności Społecznej – zaczął nowy rozdział 1 marca

2024 roku. Właśnie wtedy nastąpiło oficjalne otwarcie obiektu. Swoje miejsce znaleźli tu m.in.: Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polski Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Klub Seniora „Srebrny Włos”, Klub Seniora „Wrzosey”, Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Świetlica Terapeutyczna „Niebo”, Modelarnia „Hobby” czy Miejska Orkiestra Dęta.

Wszystkie dźwięki w moich dłoniach

– Muzyka jest dla mnie treścią najgłębszych przeżyć, środkiem ekspresji, wyrażania uczuć, pragnień i doznań... Ma ona dla mnie ogromne znaczenie – mówi Klaudia Kuźmińska, dyrygentka Miejskiej Orkiestry Dętej. – Powiązana jest z wieloma wydarzeniami mojego życia, obejmuje cały wachlarz emocji i działa na podświadomość. Dyrygentura jest moją pasją, tym bardziej że ukończyłam studia na tym kierunku. Jestem absolwentką Akademii Muzycznej Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej w Bydgoszczy. Dyrygentura to muzyczny „język ciała”, to prowadzenie zespołu muzycznego oraz wskazywanie dróg interpretacji i wykonania utworu za pośrednictwem umownych ruchów rąk.

Tak, Klaudia żyje muzyką. Potwierdzają to koncerty, którym dyryguje. I również te, podczas których sama śpiewa lub gra na saksofonie. Właśnie ona – jak pierwsza kobieta w historii – stoi na czele Miejskiej Orkiestry Dętej. A trzeba dodać, że to trzecia najstarsza formacja tego typu w Polsce. Powstała w 1883 roku, pół wieku przed wybudowaniem „Katolika”. Dziś w jego murach twórcy opracowują swój repertuar.

– Próby odbywają się raz w tygodniu – opowiada Klaudia. – Wtedy rozkładamy utwory na czynniki pierwsze i szlifujemy każdy element dzieła muzycznego. Wykonujemy utwory muzyki klasycznej, sakralnej, patriotycznej oraz rozrywkowej. Staramy się wdrażać nowe aranżacje, aby znane kompozycje nabierały nowego brzmienia; tak by wpisywały się w moje preferencje muzyczne i jednocześnie cieszyły słuchaczy. Kierując zespołem – zarówno podczas występów jak i prób – wyznaczam tempo, czuję nad prawidłową intonacją i rytmiką, celem uzyskania jednolitości i zgodności w interpretowaniu utworu. Do wypełnienia tych zadań konieczne jest opanowanie techniki dyrygowania. Jesteśmy szczęśliwi, że mamy swoje miejsce w Centrum

Aktywności Społecznej i piękną, wygłuszoną salą do ćwiczeń wraz z pomieszczeniem na instrumenty. Lokum spełnia nasze oczekiwania, dając szereg możliwości, które od pierwszych dni wykorzystujemy, aby doskonalić warsztat.

Wymodelowany świat

– W przeszłości modelarnia często była przenoszona. Teraz, w odnowionym „Katoliku”, również my wreszcie mamy swoje lokum – mówi Karol Więczkowski, instruktor z Modelarni „Hobby”. – To duże pomieszczenie, są stoły i jest sporo miejsca. Dysponujemy ponadto narzędziami: podstawowymi i zaawansowanymi, których ze względu na bezpieczeństwo używa tylko opiekun. Pomieszczenie jest rewelacyjne. Lepszego nie mogliśmy sobie wymarzyć.

Młodzi modelarze pracują pod okiem Jana Więczkowskiego – inicjatora tego przedsięwzięcia, posiadacza tytułu „Zasłużony dla Rypina” – oraz jego syna: Karola. Podczas zajęć powstają modele pływające i latające, zdalnie sterowane, szybowce i elektroszybowce, a nawet balony na ogrzane powietrze. Ograniczeniem jest tylko wyobraźnia. Zresztą, najlepsze konstrukcje powstają wtedy, gdy trzeba polegać właśnie na niej.

– Tata prowadził modelarnię od lat 90. XX wieku. Siłą rzeczy, te wszystkie samoloty i okręty były codziennie wokół mnie – w domu, w piwnicy, wszędzie – opowiada Karol. – Do samej modelarni oczywiście też mnie zabierał. Co tu dużo mówić: zaraził mnie swoją pasją. Mnie zresztą modelarstwo uspokaja. Można się przy nim wyciszyć. Ale tylko wtedy, gdy pracuję sam. Z młodzieżą oczywiście jest inaczej – tu jedna osoba chce porady, inna zapyta, co dalej. Nie ma możliwości, byśmy wszyscy robili ten sam model, bo każdy jest na innym etapie. Uwielbiam ten moment, gdy nic nie mamy. To najpiękniejsze w modelarstwie. Dysponujemy tylko listewkami, styropianem, jakąś sklejką. Potem rozrysowujemy na tych materiałach różne wymiary. Sklejamy, szlifujemy i powstaje dzieło. Rzeczy, które dla innych mogą być śmieciami, nam służą jako baza do budowy: skrzynki po cytrusach, styropian. Oczywiście, są też prostsze zestawy – z elementami do złożenia, niczym klocki Lego. Wolę jednak te, nad którymi trzeba dłużej popracować. One sprawiają najwięcej frajdy.

Koronkowa robota. Właśnie tak wygląda codzienność w modelarni. Uczestnicy zajęć budują tu swój mikroświat. A gdybyś chciał do niego wejść i zagościć na dłużej...

– Jeśli ktoś ma odrobinę zdolności manualnych, powinien dać radę – zapewnia Karol. – U nas można się nauczyć ciąć materiał, sklejać, obrabiać surowce, wykorzystywane w modelarstwie. Spotykamy się dwa razy w tygodniu. Początkujący zaczyna od prostego modelu z kartonu. Nowi modelarze muszą ponadto opanować kilka pojęć, wiedzieć, że samolot składa się z kadłuba, statecznika poziomego i pionowego, skrzydeł. Chcemy zachęcić jak najwięcej młodych ludzi do majsterkowania. To nie zawsze jest łatwe, tego typu hobby często przegrywa z komputerami i smartfonami. Są jednak jeszcze pasjonaci, którzy mają zapał. Osobiście uwielbiam samoloty. Tata też je lubi, wciąż ma też wielki sentyment do statków. Kiedyś jeździł na zawody balonowe, gdzie prezentował balony z bibuły: dwumetrowe na ogrzane powietrze; odnosił ponadto sukcesy w aeroklubach z szybowcami. Obecnie pracujemy z młodszą młodzieżą.

Jak rodzina zastępcza

W Centrum Aktywności Społecznej swoje miejsce ma też starsza młodzież. Dzięki tym ludziom możemy zresztą przededefiniować życie, docenić drobnostki, na które już dawno przestaliśmy zwracać uwagę. Seniorzy chętnie angażują się w życie miasta, organizują spotkania i zajęcia. Teraz będzie ich jeszcze więcej, bo w nowym budynku mają swoje biura i dużo miejsca na samorealizację.

– Odnowiona sala balowa zapiera dech w piersiach. Już w niej tańczyliśmy i organizowaliśmy imprezy – zachwyca się Barbara Dąbrowska, przewodnicząca Klubu Seniora „Srebrny Włos”. – W budynku ponadto są schludne łazienki, jest rozbudowana kuchnia. W końcu mamy biuro! Dotąd nie posiadaliśmy takiej siedziby, trochę się błaskaliśmy z miejsca na miejsce. Dzielimy je z diabetykami. Dyżurujemy we wtorki. Każdy może przyjść, napić się z nami kawy, zadać pytania, porozmawiać. Jesteśmy otwarci na nowych członków. Są zresztą telefony w tej sprawie. Jak na nowoczesnych seniorów przystało, mamy swojego Facebooka i regularnie go aktualizujemy. Dodatkowo korzystamy z sali do zajęć muzycznych, w której ćwiczą nasi chórzysci. Jest też pomieszczenie konferencyjne do mniejszych spotkań czy zebrań członków klubu.

– My dzielimy biuro z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Ono bardzo pomaga w pracy – dodaje Józef Wilanowski, prezes Klubu Seniora „Wrzosi”. – Mamy komputer, możemy sporządzać pisma, pisać teksty piosenek dla zespołu wokalnego. Również posiadamy profil na Facebooku. Jeśli ktoś jest zainteresowany naszą ofertą lub organizowanymi przez nas potańcówkami, to zapraszam do kontaktu.

Członkowie obu klubów lubią swoje towarzystwo. Wiedzą, że zawsze mogą na siebie liczyć. I że w drugim człowieku znajdą zrozumienie i życzliwość – tak potrzebną w obecnych, coraz bardziej zabieganych czasach.

– Prowadzimy próby wokalne i zawsze ciekawie spędzamy czas – mówi pani Barbara. – Na Wielkanoc ozdabialiśmy jajka metodą decoupage, teraz będziemy robić kwiaty z bibuły. Staram się aktywizować ludzi, wyrwać ich z domów. Nie chodzi o to, by klub po prostu istniał, ale by ciągle coś się działo. W tym roku obchodzimy 50. rocznicę powstania „Srebrnego Włosa” i przygotowujemy się do tej uroczystości. Planujemy dekorację grobów przed Wszystkimi Świętymi, a później ozdoby bożonarodzeniowe. Regularnie organizujemy imieniny naszych członków. Radośnie, przy tortcie i śpiewach, by każdy poczuł się wyjątkowo w swoim dniu. Starsi ludzie tak bardzo chcą być potrzebni.

– Chodzi o dynamikę i obecność w życiu miasta – zapewnia pan Józef. – Organizujemy warsztaty, imprezy, obchodzimy Dzień Seniora. Chętnie współpracujemy z innymi klubami, wymieniamy się z nimi doświadczeniami, jeździmy do nich, oni również odwiedzają nas. Nowa przestrzeń w „Katoliku” daje mnóstwo możliwości. Wcześniej też mogliśmy korzystać z niektórych pomieszczeń, ale jeśli chodzi o wygodę i estetykę po remoncie to jak dzień a noc. Łazienki teraz są na każdym piętrze, do tego zamontowano windę. Jej wcześniej nie było, a teraz ułatwia dostęp osobom, które mają problem z poruszaniem się, a chcą być aktywne. Bo my w ogóle jesteśmy aktywni. Wielu naszych seniorów straciło współmałżonka. Dzięki tej integracji mogą rozwijać pasje, nie czuć samotności czterech ścian. Klub jest dla członków jak rodzina zastępcza.

Idę do nieba!

Barbara Dąbrowska nie tylko prowadzi klub „Srebrny Włos”. To także prezeska rypińskiego oddziału Polskiego Związku Diabetyków. Seniorka doskonale wie, jak toczyć walkę o zdrowie.

– Jako diabetycy również mamy swój lokal w „Katoliku” i własny harmonogram – mówi pani

Barbara. – Duże znaczenie mają wykłady z panem doktorem Wasilewskim. Lekarz opowiada nam o cukrzycy – zaleceniach względem tego schorzenia i możliwych powikłaniach. Dzięki nim poszerzamy wiedzę o naszej chorobie. A ona naprawdę potrafi uprzykrzyć życie. Nie tracimy jednak nadziei. Przekazujemy zdobytą wiedzę, udzielamy sobie nawzajem wsparcia i po prostu cieszymy się tym, co mamy.

Wsparcie drugiego człowieka jest bezcenne na każdym etapie życia, niezależnie od wieku. Do Centrum Aktywności Społecznej przychodzą też dzieci obciążone trudnymi sytuacjami rodzinnymi. W budynku funkcjonuje świetlica terapeutyczna, dzięki której łatwiej uporządkować emocje.

Po wielu latach świetlica terapeutyczna zyskała nowy lokal w Centrum Aktywności Społecznej – mówi Marta Kubas-Trędewicz, kierowniczka rypińskiego MOPS-u. – To przestrzeń wsparcia dla dzieci ze środowisk potrzebujących pomocy w wychowaniu. Podopieczni mogą się tu uczyć, rozwijać swoje umiejętności. Wyrównujemy braki edukacyjne, przeprowadzamy ćwiczenia na różnych ścieżkach terapeutycznych. Jednym słowem: dzieci spędzają czas jak w rodzinie, przyjaźnią się, kolegują. Nazwały zresztą tę świetlicę „Niebo”. Wszyscy są tu bezpieczni, otoczeni opieką specjalistów.

Nauka bez granic

Zyskując swoje miejsce w „Katoliku”, zyskaliśmy wreszcie swój dom – przekonuje Daniela Kędziorska, prezeska Stowarzyszenia Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rypinie. – Do tej pory, dzięki życzliwości dyrektorów szkół i instytucji miejskich, „wędrowaliśmy z miejsca na miejsce”. Dziś mamy do dyspozycji świetnie wyposażone biuro, salę konferencyjną i inne pomieszczenia, w których mogą odbywać się wykłady, spotkania towarzyskie, zajęcia. Dla słuchaczy uniwersytet jest najdoskonalszą chyba formą spędzania wolnego czasu w aktywny sposób. Łącząc przyjemne z pożytecznym, tworzymy wspólnotę, która chętnie razem doskonali swoje umiejętności, bawi się, ma poczucie spełnienia, po prostu cieszy się życiem!

Stowarzyszenie Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ry-

pinie prowadzi działalność od 2010 roku. Obecnie zrzesza 99 słuchaczy – seniorów, którzy aktywnością w pracach uniwersytetu manifestują chęć doskonalenia się i radośniego spędzania wolnego czasu. W trosce o rozwój psycho-fizyczny biorą oni udział w przedsięwzięciach edukacyjnych, w zajęciach języka angielskiego, klubach zainteresowań, wyjazdach do opery, teatru, na koncerty symfoniczne, w wycieczkach czy turnusach rehabilitacyjnych.

Zajęcia nauki języka angielskiego odbywają się raz w tygodniu, spotkania klubowe (kluby: turystyczno-krajoznawczy, interesującej książki, kulinarny, poezji i muzyki klasycznej) raz w miesiącu, zajęcia rekreacyjno-sportowe – co tydzień, a wykłady dwa razy w miesiącu – wylicza Daniela Kędziorska. – Każdego roku, wczesnym latem, wyjeżdżamy na turnus wypoczynkowy nad morze, w okresie jesiennym wybieramy wycieczki w góry. Oprócz zorganizowanych dotąd wyjazdów krajowych na szczególne wyróżnienie zasługują zagraniczne: Litwa, Ukraina, Czechy, Hiszpania. Dzięki współpracy z Urzędem Miasta od kilku lat realizujemy zadania w ramach działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, pozyskując wsparcie finansowe. W ramach współpracy z Dobrzyńskim Uniwersytetem Ludowym uczęszczaliśmy na zajęcia języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych, uczestniczyliśmy w zajęciach jogi, aqua aerobiku, braliśmy udział w warsztatach wikliniarskich, ceramicznych. Bierzemy aktywny udział w uroczystościach miejskich i powiatowych, na które jesteśmy zapraszani. W przyszłości mamy zamiar pozyskać finanse na realizację naszych pasji w formie projektu LGD, współtworzonego z Urzędem Miasta i rozpocząć przygotowania do przyszłorocznego jubileuszu 15-lecia naszego UTW. Działania kierujemy także w stronę potrzebujących pomocy. W ubiegłych latach dwukrotnie braliśmy udział w akcji „Szlachetna Paczka”, wspieraliśmy finansowo uchodźców z Ukrainy, a także zakupiliśmy słodycze dla ich dzieci. W ubiegłym roku akademickim, dzięki szczodrości naszych słuchaczy, przygotowaliśmy „Wielką Paczkę” dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Ugoszczu,

a w tym włączyliśmy się w pomoc dla powodzian (zebraliśmy 4210 zł).

– Obserwowałem, jak podmioty z „Katolika” organizowały zbiórkę dla powodzian – dodaje Wawrzyniec Turowski. – Takich punktów w Rypinie było kilkanaście, do każdego można było przynosić dary. Ludzie, działający w Centrum Aktywności Społecznej, też intensywnie działali, zbierając przez tydzień artykuły spożywcze i higieniczne. To była bezinteresowna pomoc. Było też współdziałanie, tak cenne w kryzysowych sytuacjach. Gdy wiele osób połączy siły, powstają ważne rzeczy. Trzeba mieć po prostu otwarte serce. A ci ludzie je mają, są życzliwi, pełni empatii. Cieszę się, że jako Rypiński Dom Kultury możemy z nimi współpracować.

Miasto nie jest wielkie, wszyscy gramy razem

Ulice Rypina układają się w opowieść o mieście, które przetrwało zabory, wojnę oraz komunizm. O mieście czterech kultur, w którym synagogę od cerkwi dzieliło kilka minut drogi, a kościół katolicki od protestanckiego przecinała jedna ulica. Właśnie tu, na tym przecięciu, stoi Centrum Aktywności Społecznej – budynek, w którym również dziś krzyżują się losy ludzi o różnej wrażliwości. Idea z dwudziestolecia międzywojennego nie straciła aktualności. Nie pogrzebały jej kule Wermachtu, nie ocenzurował Peerel. Nawet nazwa osi priorytetowej „solidarne społeczeństwo” idealnie oddaje klimat tego miejsca. Jak śpiewa Roger Waters na płycie „The Wall”: „Razem stoimy, podzieleni upadamy”.

– Ofertę Centrum Aktywności Społecznej w przyszłości można poszerzyć – uważa Andrzej Szalkowski. – Budynek ma ogromny potencjał. Kiedyś mógłby być inkubatorem przedsiębiorczości pozarządowej, w którym tworzone by kreatywne projekty edukacyjne, gdzie na przykład działałby rękodzielniczy i gdzie odbywałyby się różne formy terapii. Wszystko ponad podziałami, w integracyjnych duchu, łączącym dzieci, młodzież, ich rodziców i dziadków.

– Remont dał „Katolikowi” nowe życie – dodaje Wawrzyniec. – Stowarzyszenia i organizacje, które znalazły tu miejsce, mogą działać bezpłatnie. Sale wykorzystuje także rypiński samorząd – do różnych uroczystości, gal czy konferencji. To jednak coś więcej niż piękne, odnowione mury. Powstała wspólnota. Do tej pory wspominane jednostki działały na własną rękę. To po prostu były osobne instytucje. Teraz ci ludzie działają razem, organizują wspólne wydarzenia. Narodziła się między nimi więź. Wszyscy tworzą pod jednym dachem i szyl-dem. Czują, że to nie tylko miejsce do pracy i realizowania pasji, ale w pewnym sensie drugi dom.

(MG), fot. nadesłane

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Ruszyło nowe świadczenie

1 października ruszył nabór wniosków o nowe świadczenie wspierające rodziców małych dzieci w łączeniu aktywności zawodowej z życiem rodzinnym. Pieniądże trafią do rodziców maksymalnie po 2 miesiącach od złożenia wniosku, co ważne – z wyrównaniem. Aktywny Rodzic to nowy program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej skierowany do rodziców najmłodszych dzieci – od roku do ukończenia 3 lat. Daje on rodzicom swobodę wyboru sposobu opieki nad maluchami, wprowadzając trzy nowe świadczenia w wysokości nawet do 1500 zł miesięcznie.

Rodzicu, złóż wniosek!

Nabór wniosków w ramach programu Aktywny Rodzic rozpoczął się 1 października. Tak jak w przypadku dotychczas funkcjonujących programów, wnioski można składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dobrze znanymi rodzicom kanałami: Platformę Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS; aplikację mobilną mZUS; portal Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Emp@tia empatia.mpips.gov.pl; bankowość elektroniczną, jeśli bank uruchomił taką usługę – lista banków jest dostępna na stronie ZUS. Pieniądże trafią na konta rodziców maksymalnie po dwóch miesiącach od złożenia wniosku, co ważne – z wyrównaniem od miesiąca złożenia wniosku. Dlatego nie warto zwlekać.

Z jakiego świadczenia mogą skorzystać?

Rodzice mogą wybrać jedno z trzech dostępnych świadczeń: aktywni rodzice w pracy, aktywnie w żłobku lub aktywnie w domu. Otrzymać można nawet 1500 zł dofinansowania na opiekę nad małym dzieckiem, a w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami – do 1900 zł. Aby skorzystać ze świadczenia nie trzeba spełnić żadnego kryterium dochodowego, a korzystanie z programu nie wpływa na inne świadczenia. Wniosek można złożyć w dowolnym momencie. Wypłata świadczenia nastąpi najpóźniej dwa miesiące od dnia złożenia wniosku, z wyrównaniem.

Zmieniła się Twoja sytuacja? To nie problem!

Aktywny Rodzic to program elastyczny. Istnieje możliwość wielokrotnej zmiany decyzji co do formy świadczenia w trakcie trwania programu – czyli rezygnacji z jednej formy wsparcia i przejścia na drugą. Ważne jest jednak, że na to samo dziecko za dany miesiąc może być wypłacone tylko jedno świadczenie. Świadczenie przysługuje na każde dziecko w rodzinie. Co to oznacza? Rodzice będą mogli skorzystać z różnych świadczeń na każde ze swoich pociek.

Masz wątpliwości? Więcej informacji tutaj

W razie wątpliwości zachęcamy do kontaktu pod numerem telefonu (22) 560 16 00. Infolinia ZUS jest dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 7-18. Więcej informacji na stronie: <https://www.gov.pl/web/rodzina/pytania-i-odpowiedzi---program-aktywny-rodzic>.

O bezpieczeństwie poprzez zabawę

GMINA CIECHOCIN ➤ Golubsko-dobrzyńscy policjanci spotkali się z maluszkami z Przedszkola Publicznego w Miliszewach. Była to doskonała okazja, aby poprzez zabawę przypomnieć dzieciom o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w domu, na podwórku oraz na drodze

Golubsko-dobrzyński dzielnicowy asp. Marcin Muchewicz oraz profilaktyk asp. sztab. Katarzyna Wilangowska w ramach działań „Bezpieczna droga do szkoły” odwiedzili dzieci z Przedszkola Publicznego w Miliszewach.

Podczas spotkania mundurowi przypomnieli przedszkolakom o numerach alarmowych, z których należy korzystać w sytuacji zagrożenia. Maluszki dowiedziały się, jak trzeba postępować w kontakcie z osobami obcymi oraz ćwiczyły właściwe przechodzenie przez jezdnię. Policjanci wyjaśnili też maluchom, jak należy podro-

żować samochodem i jaką rolę pełnią pasy bezpieczeństwa.

Funkcjonariusze zachęcali maluchów do korzystania z elementów odblaskowych, które noszone na ubraniu czy plecaku skutecznie poprawiają widoczność, a tym samym mają bezpośredni wpływ na wzrost bezpieczeństwa dzieci na drodze.

Na zakończenie asp. Marcin Muchewicz wręczył dzieciom odblaski ufundowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciechocinie.

(red.)
fot. KPP Golub-Dobrzyń

Golub-Dobrzyń

Policjanci edukują młodzież

Golubsko-dobrzyńscy policjanci odwiedzili młodzież z Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Golubiu-Dobrzyniu. Mundurowi poruszyli wiele kwestii związanych z bezpieczeństwem. Wszystko po to, aby podnieść świadomość młodych ludzi na temat przepisów prawa oraz przestrzec przed różnymi zagrożeniami.

Golubsko-dobrzyńscy policjanci odwiedzili młodzież z Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Golubiu-Dobrzyniu. Podczas spotkania mundurowi poruszyli wiele kwestii związanych z bezpieczeństwem. Wszystko po to, aby podnieść świadomość młodych ludzi na temat przepisów prawa oraz przestrzec przed różnymi zagrożeniami. Funkcjonariusze rozmawiali z wychowankami o odpowiedzialności prawnej nieletnich. Omówili również za-

grożenia związane z cyberprzemocą i radzili, jak bezpiecznie korzystać z internetu.

Oczywiście nie zabrakło też kilka słów o bezpieczeństwie na drodze. Policjanci przypomnieli podstawowe zasady poruszania się po drodze, w tym, jak należy przechodzić przez jezdnię, korzystać z sygnalizacji świetlnej oraz jak ważne jest noszenie elementów odblaskowych.

(red.)
fot. KPP Golub-Dobrzyń

Muzyk od kulis

POSTAĆ ▶ Ignacy Jan Paderewski to postać w Polsce znana, ale jednocześnie mniej niż 10% Polaków kojarzy którykolwiek z jego utworów. Przeszedł do historii nie tylko dzięki muzyce, ale także charakterowi i poczynaniom politycznym. Aby lepiej go poznać, przedstawiamy kilka anegdot związanych z jego życiem

Paderewski miał problematyczne dla obcokrajowców nazwisko. Jego brzmienie miało jednak pewne odniesienie do historii i było przepowiednią. Ten słynny kompozytor urodził się w 1860 roku. W tym samym roku delegacja polskich polityków udała się do cara Rosji, by tam wyjednać autonomię dla Polski, której część znajdowała się pod rosyjskim zaborem. Car już na początku spotkania miał po francusku powiedzieć „żadnych złudzeń Panowie”. W języku francuskim zapisać można to jako „Pase de reves Messieurs!” Lata później mówiono, że Paderewski (Pas de reves ski) pokazał carowi, że Polacy jednak odzyskali niepodległość.

Paderewski miał zresztą okazję zagrać przed carem. Według legendy podczas występu car miał zagadać się z którymś z arystokratów. Paderewski przerwał koncert i czekał. Gdy car zapytał dlaczego nie gra, ten miał odpowiedzieć: „Kiedy Najjaśniejszy Pan mówi, nam milczeć należy”. Uczynił to jednak z dużym sarkazmem, więc polecono mu kolejnego dnia opuścić stolicę Rosji. Paderewski motywu ten powtarzał wiele razy. Gdy pewnego razu miał zagrać na bis, rozpoczynał utwór aż 3 razy. Za każdym razem, gdy ktoś wymykał się z widowni.

W Australii będąc już doświadczonego muzykiem, odgrywał koncert przed lokalnymi władzami. Gdy na salę wszedł gubernator, zagrano hymn brytyj-

ski (tak kazał protokół dyplomatyczny). Paderewski ani myślał przerywać koncert. Gubernator był wściekły. Kolejnego dnia nasz kompozytor grał kolejny koncert w Australii i postanowił sam zagrać na początku hymn brytyjski. Publiczność była zachwycona.

W czasach nauki gry na fortepianie Paderewski udał się na ferie do Zakopanego. Tu poznał znanego góralskiego muzyka - Bartka Obrochtę. Pianista pragnął poznać muzykę Podhala. Paderewski zajmował jeden, skromny pokój. Obrochta wspominał, że muzyk miał idealny słuch:

- A pojętny był okrutnie. Co jo nutę wywiedę, on już ją chwycił. Jo pod nogę, on pod nogę. Te palce to mu ino śmigały po tym fortepianie.

Paderewski mieszkając w Szwajcarii, udzielał darmowych lekcji fortepianu dla najbardziej zdolnych polskich pianistów. Był surowy i wymagający. Uwielbiał rzucać uczniom cięte uwagi. Jeden z nich miał psychicznie nie wytrzymać wytykania błędów przez mistrza. Grał coraz gorzej, pocił się. W końcu Paderewski rzucił: „jeśli pan nie przestanie lekceważyć moich wskazówek, nie dostanie pan zupy na obiad!” To rozładowało napięcie i uczeń dograł utwór do końca.

Pewnego razu Paderewski przebywał w Londynie. Tu na jednym z budynków zauważył napis głoszący, że Panna Stimson - uczennica mistrza Paderewskie-

go - udziela lekcji gry. Mistrz nie miał nigdy takiej uczennicy, więc postanowił sprawdzić o co chodzi. Gdy się przedstawił, kobieta zaczęła płakać i przepraszać. Powiedziała, że żyje tylko z dawania lekcji i nazwisko Paderewski miało zachęcić klientów. Kompozytor poprosił kobietę o zagranie czegoś na fortepianie. Po paru sekundach miał pierwsze uwagi. Kobieta zносила uwagi i docinki mistrza przez dwie godziny. Na koniec stwierdził...: „teraz może pani mówić, że była uczennicą Paderewskiego”.

Powodem anegdot była fryzura Paderewskiego - srebrna, rozwichrzona grzywa początkowo budziła zakłopotanie. Obawiano się czy publiczność zaakceptuje artystę, który „nie uznaje grzebień”. W USA, gdzie koncertował, pojawiła się nawet pewna anegdota z tym związana. Kompozytor miał przechadzać się miastem i zostać zahaczonym przez pucybuta. Paderewski grzecznie stwierdził, że jego buty są czyste, ale chłopiec mógłby się wykapać, więc da mu dolara, jeśli ten wróci do niego czysty. Chłopak wykapał się w fontannie i powrócił. Powiedział także, że Paderewski może zatrzymać dolara na fryzjera.

Na koniec dodajmy jeden z cytatów Paderewskiego, odnoszący się nie tylko do jego żony, ale każdej innej: „Droga do sukcesu jest pełna kobiet popychających mężów.”

XX wiek

Impreza z dodatkiem

W 1929 roku w Dobrzyniu nad Drwęcą pojawił się nowy trend - cykliczne bójki na zabawach. Ogólnie ludzie znacznie częściej, już dawniej sięgali po argument pięści.

Diennik Pomorski z 1929 roku alarmował, że niemal każda zabawa organizowana w Dobrzyniu kończyła się bójką. Po tej z 26 grudnia kilka osób zostało poważnie rannych. Bójki określono jako zjawisko zastraszające. Brutalne zakończenia zabaw były charakterystyczne także dla zaboru pruskiego. W 1919 roku w Elgiszewie zabawa zakończyła się potężną bójką między młodzieżą polską, a niemiecką. Podobnie było w okresie już po odzyskaniu niepodległości w Czystochlebiu pod Wąbrzeźnem. Przeważnie powodem bójek były jednak względy logistyczne. Na zabawy w miastach jak Dobrzyń docierało sporo kawalerów z okolicznych wsi. Płeć żeńska nie mogła opuścić wsi i iść do Dobrzynia samodzielnie. W sali domu ludowego tworzyła się przewaga mężczyzn nad kobietami i tak dochodziło do bójek. Jeszcze gorzej działo się, gdy obcy kawaler brał do tańca miejscową dziewczynę. To niemal zawsze kończyło się kilkoma wybitymi zębami.

Istniał osobny rodzaj uczestników zabaw zwanych bijakami

(pw)

XX wiek

Konkurs pod psem?

Wiosną 1939 roku w Niedźwiedziu pod Wąbrzeźnem doszło do nietypowego wydarzenia - konkursu wyźłów. Konkurs podzielił pomorskich myśliwych.

Konkursy wyźłów były przygotowywane w okresie międzywojennym przez Pomorską Wojewódzką Radę Łowiecką co roku w okolicach Chojnic. Minusem tej lokalizacji był fakt, że na konkurs zawsze przyjeżdżały te same psy i ci sami hodowcy. Chcąc zainteresować innych hodowców, w 1938 roku postanowiono, że konkurs zostanie przeniesiony w okolice Wąbrzeźna - do Niedźwiedzia.

Konkurs nie wypadł zbyt efektownie, ponieważ do Niedźwiedzia przywieziono... 9 psów. Skrócono go z dwóch do jednego dnia. Jednym z elementów konkursu była „praca wodna”. Do tej próby wykorzystywano kaczki, którym przycinano

lub bitnikami. To oni rozpoczynali festiwal wymachiwania pięściami. Do ich sprowokowania wystarczyło jedno krzywe spojrzenie. Istniał kodeks honorowy. Nie walczono jeden na jednego, a całymi grupami. Starsi mężczyźni obecni na zabawie nie przerywali walki, uznając to za honorowy sposób załatwienia spraw. Również na wsiach istniały silne rywalizacje między poszczególnymi miejscowościami. Wiele jest opowieści na przykład o rozstrzyganiu sporów na górze rozdzielającej wsie Gałczewo i Gałczewko pod Golubiem Dobrzyniem.

Większość bójek toczyła się z użyciem pięści i kopania. Później do gry wchodziły narzędzia, np. noże. Noszono je zazwyczaj w cholewkach butów. Była to swego rodzaju polisa ubezpieczeniowa. Najpopularniejszą bronią były sztachety od płotów, krzesła, talerze, garnki, orczyki, młotki i inne. Bywało, że podczas bójki zniszczeniu ulegała kuchnia, ponieważ młodzi rzucali w siebie fajerkami i garnkami.

(pw)

Polsko-krzyżackie sądy

ŚREDNIOWIECZE ▶ W jednym z poprzednich numerów naszego tygodnika pisaliśmy o wojnie polskie-krzyżackiej z pierwszej połowy XIV wieku i bitwie pod Płowcami z 1331 roku. Dziś kontynuujemy ten temat i przybliżamy jak wyglądały rozmowy pokojowe, które zakończyły się podpisaniem słynnego pokoju w Kaliszu w 1343 roku

Mimo polskiego sukcesu w bitwie pod Płowcami w 1331 roku, latem 1332 roku Krzyżacy opanowali całe Kujawy. W odpowiedzi na to Władysław Łokietek, wsparty przez Węgrów, uderzył 15 sierpnia 1332 roku przez Mazowsze na ziemię chełmińską, ale jego wojska znalazły się w okrążeniu i rozpoczęto mediacje przy udziale legata papieskiego Piotra z Alwerni zakończono rozejmem.

Rozejm miał obowiązywać do Zielonych Świątek w maju 1333 roku, jednak jego końca nie doczekał już król Władysław Łokietek, który zmarł 2 marca 1333 roku. Krótko przed swoją koronacją odbyła 25 kwietnia przysięga król Kazimierz III Wielki przedłużył rozejm o rok, a następnie jeszcze dwukrotnie o kolejne lata. Zdecydował się też liczyć na wsparcie papieża, a nie na mediacje pokojowe ze strony Węgier i Czech.

Z uwagi na wielostronność konfliktu i zmieniającą się sytuację polityczną w Europie Środkowo-Wschodniej negocjacje w sprawie zawarcia pokoju przedłużyły się. W tym czasie zawarto kilka układów dwu- i kilkustronnych, które porządkowały kwestie, które tylko w pewnym stopniu miały wpływ na wojnę.

W 1335 roku zawarto rozejm polsko-czeski w Trenčynie. Jeszcze w listopadzie tegoż roku, a następnie latem 1338 roku odbyły się dwa zjazdy w Wyszehradzie, które regulowały głównie sprawy polsko-czeskie i – wstępnie – polsko-krzyżackie. W wyniku I zjazdu Polska miała odzyskać Kujawy i ziemię dobrzyńską. Jan Luksemburski zrzekł się tytułu króla Polski w zamian za 20 tys. kop groszy praskich. Zwarto też sojusz polsko-węgiersko-czeski przeciwko Habsburgom. Drugi zjazd przyniósł kolejne rozstrzygnięcia: potwierdzono sukcesję Andegawenów w Polsce po bezpotomnej śmierci Kazimierza III; z kolei po bezpotomnej śmierci ks. ruskiego Jerzego II jego księstwo (Ruś Halicka) miał odziedziczyć Kazimierz

Kazimierz III Wielki na portrecie Jana Matejki z cyklu Poczet królów i książąt polskich

III; Jan Luksemburski zaś zagwarantował dojście do skutku przygotowywanego przez Polskę procesu z Krzyżakami, w zamian za zrzeczenie się króla polskiego praw do zhołdowanych (w 1327 i 1329) księstw śląskich i ks. plockiego.

Po dłuższych przygotowaniach król Kazimierz zdecydował się wystąpić na drogę sądową przeciwko Krzyżakom. Liczono, że dobre stosunki z papiestwem i bezstronność sędziów zapewnią lepszy werdykt niż postanowienia I zjazdu w Wyszehradzie. Prośbę o wszczęcie procesu Kazimierz wystosował na przełomie 1337/1338. Proces rozpoczął się 4 lutego 1339 roku w Warszawie i trwał do połowy września. W wyniku przesłuchań i zapoznania się z dokumentami sędziowie wydali wyrok niezwykle korzystny dla Królestwa Polskiego: Zakon Krzyżacki miał zwrócić Pomorze Gdańskie, Kujawy, ziemię dobrzyńską i chełmińską oraz kasztelaninę michałowską. Dodatkowo

Krzyżacy mieli pokryć koszty sądowe i zapłacić Polsce sumę 194 500 grzywien srebra. Rycerze zakonni odwołali się jednak od wyroku do papieża Benedykta XII. Papież nakazał 22 czerwca 1341 roku przeprowadzenie dochodzenia specjalnie powołanej komisji, w skład której weszli biskupi: miśnieński Withego II z Colditz (po jego śmierci w 1342 bp Jan I z Nowego Isenburgu), krakowski Piotr z Falkowa oraz chełmiński Otton. Komisja ta działała prawdopodobnie do momentu zawarcia pokoju w 1343 roku.

Z uwagi na zaangażowanie polskie od 1340 roku na Rusi Halickiej po śmierci ks. Jerzego II sprawa pokoju stała się dla Kazimierza III rzeczą pilną. Ostatecznie warunki pokoju uzgodniono w lipcu 1343 roku w Kaliszu, a król polski i wielki mistrz Ludolf König von Wattzau zaprzysięgli postanowienia w Wierzbiczanych 23 lipca.

Pokój ten oznaczał ustępstwa terytorialne ze strony Polski, lecz z punktu widze-

nia polskiej racji stanu musiał zostać zawarty. Mimo wyroku papieskiego sądu polubownego, stwierdzającego że Pomorze Gdańskie, ziemia chełmińska i michałowska należą do Polski, zakon krzyżacki nie oddał ich dobrowolnie.

Papież Benedykt XII nie podtrzymał postanowień procesu warszawskiego, zlecając ponowne zbadanie zasadności roszczeń Polski do spornych ziem. Następca Benedykta XII, Klemens VI okazał się sprzymierzeńcem Krzyżaków. W tych warunkach Kazimierz III Wielki mógł albo z nimi walczyć, albo zawrzeć pokój. Król wybrał to, co uważał za rozwiązanie mniej szkodzące Królestwu Polskiemu, czyli pokój. Krzyżacy byli wtedy u szczytu swojej potęgi i wynik ewentualnej wojny byłby prawdopodobnie dla Polski niekorzystny. W wyniku postanowień traktatu, Kazimierz III Wielki miał się zrzec tytułu pana i dziedzica Pomorza w tytulaturze i na pieczęciach.

Uznawano jednakże zasadę wcześniejszego zwierzchnictwa króla polskiego nad Pomorzem, ziemią chełmińską i michałowską, Kazimierz Wielki nie potwierdzał Zakonowi praw do Pomorza ani nie nadawał go Krzyżakom, zrzekał się jedynie wszelkich praw do tych ziem. Formuła, że była to darowizna (jałmużna) króla wobec Zakonu oznaczała, że z jednej strony Krzyżacy uznawali, że ziemię te były wcześniej polskie (co poprzednio negowali), a jednocześnie mogło być teoretycznie podstawą roszczeń rewindykacyjnych, gdyby na przykład obdarowani Krzyżacy okazali niewdzięczność.

Już w samym żądaniu Krzyżaków, aby król zrzekł się praw do Pomorza, kryło się jednak uznanie go (zwłaszcza po rezygnacji z pretensji do korony polskiej Jana Luksemburskiego) za prawowitego dziedzica tych ziem. Dużym sukcesem dyplomacji polskiej było zrezygnowanie z wypracowanej w 1335 r. w Wyszehradzie (podczas arbitrażu władców Węgier i Czech) formuły „Pomorza jako wieczystej jałmużny” dla Zakonu. Tym samym w traktacie kaliskim król polski dawał jasno do zrozumienia, że został zmuszony do zrzeczenia się praw do Pomorza, a formuła wieczysta jałmużna byłaby zbyt dużym nadużyciem dla ziem, które tak naprawdę należały się Polsce, a bezprawnie zostały przez Krzyżaków zajęte w 1308 r. Jednocześnie król polski stawiał się dobroczyńcą i patronem zakonu, który został zobowiązany do pomocy wojskowej i honorowych danin w pieniądzu i w naturze. W wypadku podjęcia przez Zakon walki przeciw Polsce, tracił on teoretycznie prawa do otrzymanych darowizn.

Warunki pokoju kaliskiego, mimo odsunięcia w czasie możliwości odzyskania ziem pomorskich, miały niezwykle ważne znaczenie w ugruntowaniu idei ich zjednoczenia z Królestwem.

**Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna**

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Rolnictwo Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis.
tel. 503-508-148

Urząd Gminy Ciechocin
Ciechocin 172
tel. 56 683 77 81 lub 83

Urząd Gminy Radomin
Radomin 1a
tel. 56 683 75 22

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 19

Oświata

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wielgim
Wielgie 80a
tel. 54 280 19 08

Publiczna Szkoła
Muzyczna I stopnia
w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Konopnickiej 15
tel. 535 353 977
Filia w Kowalewie Pomorskim
ul. Odrodzenia 7
tel. 535 353 786

Szkoła Podstawowa nr 1
im. Konstytucji 3 Maja
ul. Zamkowa 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 56

Przedszkole Publiczne nr 2
im. Marii Konopnickiej
ul. Sienkiewicza 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 58 80

Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 26 63
fax: 56 475 62 23

Przedszkole Publiczne
w Kowalewie Pomorskim
ul. Konopnickiej 13
tel. 56 684 15 22
tel. kom. 607 521 211

Szkoła Podstawowa
im. Marii Konopnickiej
w Kowalewie Pomorskim
ul. Jana Pawła II 2
tel. 56 684 01 85

Szkoła Podstawowa
im. Wojska Polskiego
w Pluskowężach
Pluskowęży 22a
tel. 56 684 15 41

Szkoła Podstawowa
im. Ireny Sendlerowej
w Wielkiej Łące
Wielka Łąka 11
tel. 56 684 38 20

Szkoła Podstawowa
im. Janusza Korczaka
w Wielkim Rychnowie
Wielkie Rychnowo 53
tel. 56 684 21 11

Szkoła Podstawowa
w Mlewie
Mlewo 4
tel. 56 684 23 34

Pomoc społeczna

Świetlica Socjoterapeutyczna
i Środowiskowa
ul. Sportowa 8
87-400 Golub-Dobrzyń
kom. 693 300 491

Dom Pomocy Społecznej
ul. PTTK 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 21 05

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. J.G. Koppa 1
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 76
tel./fax: 56 682 03 91

Powiatowa Placówka
Opiekuńczo-Wychowawcza
Wielgie 80a
87-645 Zbójno
tel. 56 475 61 81
kom. 730 934 730

Miesjko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
87-410 Kowalewo Pomorskie
ul. Św. Mikołaja 5
tel. 56 684 11 30
kom. 601 839 676

Zdrowie

Pogotowie numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

Szpital Powiatowy
ul. J.G. Koppa 1e
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 91

Gol-Med - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 30c
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 88

Nasz-Medyk - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 4a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 81
kom. 509 354 026

Apteka Osiedlowa
ul. Marii Konopnickiej 12
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 98 88

Apteka Dobra
ul. Pod Arkadami 4/6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 472 16 64

Apteka Puls
ul. Marii Konopnickiej 7a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 477 00 71

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Lipnowska 9
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 44 lub 45
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 47 754 92 00 lub 21
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Posterunek Policji
w Kowalewie Pomorskim
ul. Plac Wolności 6
tel. 47 754 91 10
kom. 602 661 927

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 54 10

Urząd Miejski w Kowalewie Pom.
ul. Konopnickiej 13
tel. 56 684 10 24

Starostwo Powiatowe
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 53 80 lub 81

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 14 75

Urząd Skarbowy
ul. J.G. Koppa 1A
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 80 20

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 52 30-33

Urząd Gminy Golub-Dobrzyń
ul. Plac 1000-lecia 25
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 00-03

Urząd Gminy Zbójno
Zbójno 178a
tel. 54 280 19 21 lub 84

Zespół Szkół
im. Lecha Wałęsy
w Kowalewie Pomorskim
ul. Św. Mikołaja 6
tel. 56 684 15 03

Zespół Szkół nr 2
ul. Kilińskiego 31
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 49
fax: 56 683 47 07

Zespół Szkół nr 1
im. Anny Wazówny
ul. PTTK 28
87-400 Golub-Dobrzyń
tel./fax: 56 683 54 50

Zespół Szkół Miejskich
(Szkoła Podstawowa nr 2
im. Orła Białego,
Ogólnokształcąca Szkoła
Sztuk Pięknych)
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 20 26

Zespół Szkół nr 3
ul. Konopnickiej 15
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 53

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

„Odkrywcy” odwiedzili policjantów

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Policjanci z komendy w Golubiu-Dobrzyniu gościli dzieci z Przedszkola Publicznego im. Marii Konopnickiej w Golubiu-Dobrzyniu. Przedszkolaki miały okazję bliżej przyrzeć się pracy mundurowych oraz dowiedzieć się o podstawowych zasadach bezpieczeństwa

We wtorek (24.09.2024 r.) golubsko-dobrzyńscy policjanci gościli dzieci z Przedszkola Publicznego im. Marii Konopnickiej w Golubiu-Dobrzyniu. Celem spotkania było zapoznanie maluchów z pracą mundurowych oraz omówienie zasad bezpieczeństwa.

Asp. szt. Katarzyna Wilanowska oraz st. sierż. Ariel We-

sołowski tłumaczyli przedszkolakom, jak należy przechodzić przez jezdnię, korzystać z sygnalizacji świetlnej, jak unikać zagrożeń w domu oraz na placu zabaw. Dla odkrywców największą atrakcją okazał się policyjny radiowóz. Każde dziecko mogło usiąść za kierownicą pojazdu i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Funkcjona-

riusze byli zasypywani pytaniami od najmłodszych, starali się udzielać wyczerpujących odpowiedzi.

Na koniec spotkania każdy przedszkolak otrzymał odblaskową opaskę oraz policyjną kolorówkę.

(red.)

fot. KPP Golub-Dobrzyń

Gmina Zbójno

Odwiedziny mistrzyni

27 września 2024 r. Urząd Gminy Zbójno odwiedziła mieszkanka gminy, mistrzyni świata w kickboxingu Julia Szykowska.

– To wielka radość i satysfakcja, że po raz kolejny sportowiec z gminy Zbójno zdobył tytuł mistrza świata. Julka opowiedziała nam jak wyglądają jej przygotowania do walk oraz przygody w trakcie rozgrywania turniejów mistrzowskich, zarówno w Polsce jak i na arenie międzynarodowej – podaje UG Zbójno.

Jak dodają urzędnicy, udało się im wyciągnąć od naszej mistrzyni trochę informacji o jej planach na przyszłość. – Dziękujemy bardzo za to miłe spotkanie oraz życzymy kolejnych sukcesów sportowych oraz powodzenia na maturze – dodaje UG Zbójno.

(red), fot. UG Zbójno

REKLAMA

ŻYJ BEZ BÓLU KRĘGOSŁUPA

mytnikconcept Method Massage Therapy

NOWOCZESNA SKUTECZNA METODA USUWANIA BÓLU KRĘGOSŁUPA, STAWÓW I MIĘŚNI

Gabinet Terapii Manualnej
Ludmiła Maciejewska zaprasza:
Golub-Dobrzyń, ul. Wojska Polskiego 3C
(poprzedni budynek NZOZ Nasz Medyk)

Obowiązuje wcześniejsza rejestracja

882 787 070

www.polskiemasaze.pl

REKLAMA

TYGODNIK REGIONU
GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO

CGD

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Catering

kamilakampio
661 054 084

ORGANIZUJEMY:

wesela, chrzciny, komunie, konsolacje (stypy),
spotkania okolicznościowe

POLECAMY:

dania mięsne, garmazeryjne, zupy,
ciasta i torty

Czternasta emerytura: dlaczego w tym roku mniej?

REGION ➤ W ubiegłą środę czternastki z ZUS-u otrzymało niemal 69,6 tys. osób z województwa kujawsko-pomorskiego na łączną kwotę 101,4 mln zł. Ostatnia transza wypłat dodatkowego świadczenia trafiła do osób pobierających zasiłek lub świadczenie przedemerytalne, których termin płatności świadczenia za wrzesień przypada na 1 października

W województwie kujawsko-pomorskim do tej pory czternastą emeryturę otrzymało 312,3 tys. osób na kwotę 462,1 mln zł. 25 września kolejni emeryci i renciści dostali czternastkę.

– W regionie w tym dniu dodatkowe świadczenie trafiło do niemal 69,6 tys. uprawnionych osób na kwotę ponad 101,4 mln zł. Ostatnią transzę czternastek ZUS przekazał osobom pobierającym zasiłek lub świadczenie przedemerytalne, których termin wypłaty za wrzesień przypadał na 1 października. Dodatkowe świadczenie w tym terminie otrzymało niemal 1,6 tys. osób na kwotę blisko 2,7 mln zł. W sumie czternastą emeryturę w regionie w tym roku otrzymało ponad 383,4 tys. świadczeniobiorców na kwotę niemal 566,3 mln zł – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

– W tym roku emeryci i renciści otrzymali mniejszą kwotę czternastej emerytury niż w ubiegłym roku i zastanawiają się, z czego to wynika. Warto więc wyjaśnić

tę kwestię. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wysokość czternastki wynosi tyle, co minimalna gwarantowana emerytura. W tym roku jest to kwota 1780,96 zł brutto. Rada Ministrów może jednak określić w drodze rozporządzenia kwotę wyższą niż kwota najniższej emerytury, mając na względzie sytuację społeczno-gospodarczą oraz stan finansów publicznych.

W ubiegłym roku rząd podjął decyzję o podwyższeniu czternastki do kwoty 2650 zł brutto, w tym roku już nie – mówi Krystyna Michałek.

Czternastki przyznawane są z urzędu, nie trzeba składać żadnego wniosku. Wypłacane są osobom, które na 31 sierpnia miały prawo do jednego ze świadczeń długoterminowych np. emerytury, renty, świad-

czenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego czy świadczenia rodzicielskiego Mama 4 plus.

Na pełną kwotę czternastki, czyli 1780,96 zł brutto mogą liczyć osoby, których świadczenie główne, np. emerytura lub renta nie przekracza 2900 zł brutto. Powyżej tej kwoty czternastka będzie zmniejsza-

na zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Przy czym, aby prawo do dodatkowego świadczenia przysługiwało, musi ono wynosić co najmniej 50 zł. Oznacza to, że czternastka przysługuje, gdy emerytura lub renta nie przekracza kwoty 4630,96 zł brutto. Przykładowo, jeśli ktoś pobiera emeryturę w wysokości 3500 zł brutto, to czternastka wyniesie 1180,96 zł brutto, czyli na rękę 932,95 zł. Czternastki nie otrzymają więc osoby, które pobierają swoje świadczenie w kwocie wyższej niż 4630,96 zł brutto, a także osoby, których emerytura lub renta była zawieszona np. z powodu przekroczenia limitów dorabiania.

Ze świadczenia pobierana jest składka zdrowotna w wysokości 9 proc. oraz podatek dochodowy od osób fizycznych. Czternastka jest wolna od innych potrąceń, np. zajęć komorniczych. Nie wlicza się jej także do dochodu przy ubieganiu się o pomoc społeczną, alimenty czy 500 plus dla osób niesamodzielnym.

(red), fot. ZUS

Region

Dwa miesiące na złożenie wniosku o 300 plus

Większość rodziców już złożyła wniosek o świadczenie 300 plus z programu „Dobry Start”. Zapominalscy mają czas do 30 listopada. Po tym terminie złożenie wniosku będzie możliwe tylko wtedy, gdy dziecko powyżej 20. roku życia uzyska po 30 listopada orzeczenie o niepełnosprawności.

To już czwarty rok, gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatruje wnioski o dofinansowanie wyprawki szkolnej w ramach programu „Dobry Start”. Nabór wnio-

sków rozpoczął się 1 lipca i potrwa tylko do końca listopada.

– Wnioski o 300 zł dla ucznia można składać wyłącznie drogą elektroniczną, co nie tylko przy-

śpiesza ich obsługę, ale także jest tańsze dla państwa. W przypadku świadczenia 300 plus koszt obsługi jednego wniosku spadł z 10 złotych do 30 groszy – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Elektronizację procesu wnioskowania chwali rodzice i opiekunowie, bo wniosek o 300 zł na dofinansowanie do wyprawki szkolnej mogą złożyć w każdej chwili, w dogodnym dla siebie momencie. Niektórzy rodzice decydują się na taki krok np. około północy, bo wtedy mają na to czas.

– Większość rodziców i opie-

kunów już zawnioskowała o 300 zł i otrzymała pieniądze na konto. Do ZUS-u trafiło ponad 3,1 mln wniosków, w regionie 168,3 tys. W ramach programu „Dobry Start” ZUS wypłacił ponad 1,3 mld zł, w województwie kujawsko-pomorskim 70,4 mln zł – dodaje rzeczniczka.

Wniosek o 300 plus można złożyć przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS (eZUS), za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mobilnej mZUS, a także przez portal Emp@tia, czy przez bankowość elektroniczną. W platformie ZUS oraz aplikacji mZUS można sprawdzić szczegóły złożonych wniosków, in-

formacje o przyznaniu świadczeń, terminy ich wypłat i wysokość. Gdy rozpatrzenie wniosku wymaga dodatkowych wyjaśnień od rodziców, to ZUS kontaktuje się z nimi także za pomocą PUE. To przyspiesza obsługę spraw i dodatkowo ogranicza zużycie papieru.

Dla kogo wyprawka

Pieniądze przysługują na uczniów do 20. roku życia, a jeśli mają orzeczoną niepełnosprawność – do ukończenia 24. roku życia. 300 zł nie przysługuje na dzieci uczące się w zerówkach, ani dla studentów, nawet jeśli są w wieku uprawniającym do świadczenia.

(red), fot. ZUS

Ukraina, Białoruś, Indie

– oni najczęściej u nas pracują

REGION ▶ Liczba cudzoziemców pracujących legalnie i podlegających ubezpieczeniom społecznym w Polsce stale rośnie. Aktualnie to 1 mln 168 tys. osób. W województwie kujawsko-pomorskim odnotowaliśmy 42,4 tys. ubezpieczonych cudzoziemców. Najwięcej w regionie jest obywateli Ukrainy, Białorusi i Indii

– Na koniec sierpnia 2024 r. liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalno-rentowych w ZUS-ie przekroczyła 1 mln 168 tys. osób, w samym województwie kujawsko-pomorskim 42,4 tys. W porównaniu do danych z końca grudnia 2023 r. w krajowych statystykach to wzrost o blisko 40,4 tys. osób, w regionie o 4,1 tys. – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Już od lat najliczniejszą grupą wśród obcokrajowców pracujących w kraju i w województwie kujawsko-pomorskim są obywatele Ukrainy. Pod koniec sierpnia w całym kraju ubezpieczeniom społecznym podlegało 773,3 tys. obywateli Ukrainy, czyli o 14 tys. więcej niż w grudniu 2023 r. – Natomiast na Kujawach i Pomorzu pod koniec sierpnia mieliśmy niemal 28,9 tys. obywateli Ukrainy i jest to wzrost o ponad 2 tys. w stosunku do grudnia ubiegłego roku – dodaje rzeczniczka.

Drugą liczną grupą obcokrajowców przyjeżdżających do Polski w celach zarobkowych są obywatele Białorusi. Na koniec sierpnia liczba Białorusinów zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych wyniosła 133,9 tys., w regionie 3,2 tys. W ciągu 8 miesięcy przybyło ich odpowiednio o ponad 4,5 tys. i 648 osób.

Dość silną reprezentację wśród pracowników w Polsce mają też Gruzini. W kraju jest ich niemal 27,3 tys. W stosunku do grudnia 2023 r. jest ich więcej o ponad tysiąc. W naszym województwie trzecią liczną grupą obcokrajowców, po Ukraińcach i Białorusinach, podejmujących legalną pracę są obywatele

Indii – 988, a dopiero potem Gruzini – 926. W porównaniu do danych z końca ubiegłego roku w naszym regionie nastąpił wzrost obywateli Indii o 84 osoby, a Gruzinów o 149.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wzrosła także liczba pracujących cudzoziemców z takich państw jak np. Ko-

lumbia (o 323 osoby), Mołdawia (o 104 osoby) czy Zimbabwe (o 82 osoby). Natomiast odnotowano niewielki spadek liczby ubezpieczonych z pochodzeniem np. algierskim (o 16 osób), tureckim (o 7 osób) czy marokańskim (o 6 osób).

Obcokrajowcy nie tylko podejmują pracę w naszym kraju, ale sami tworzą miejsca pracy, zakładając firmy. W całym kraju działalność gospodarczą założyło ponad 66,3 tys. cudzoziemców, a w województwie kujawsko-pomorskim ponad 2,2 tys. Jednak większość cudzoziemców podlegających ubezpieczeniom społecznym to osoby zatrudnione na umowę o pracę. W kraju stanowią oni 58 proc. wszystkich legalnie pracujących obcokrajowców, w regionie 44,1 proc. Pozostali pracują na umowach zlecenia lub na podstawie innych umów, od których istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

(red), fot. ZUS

Region

Dziecko w żłobku? O tym warto pamiętać

Rodzice, którzy posłali swoje dzieci od września do żłobka, mogą jeszcze złożyć wniosek do ZUS-u o dofinansowanie żłobkowe na starych zasadach, by otrzymać do 400 zł dopłaty do chesnego za wrzesień. Warto taki wniosek złożyć jeszcze w tym miesiącu, a w październiku zawnieioskować już o nowe, wyższe świadczenie aktywnie w żłobku.

Od 1 października startuje nowy program wsparcia dla rodziców dzieci do lat trzech. A w nim jest między innymi świadczenie aktywnie w żłobku, które zastąpi dotychczasowe tzw. żłobkowe. –

Stare żłobkowe pokrywa chesne maksymalnie do 400 złotych miesięcznie, natomiast nowe świadczenie aktywnie w żłobku do 1500 złotych, a w przypadku dzieci z odpowiednim orzeczeniem o niepeł-

nosprawności – do 1900 złotych miesięcznie. Podobnie jak to było w żłobkowym, nowe świadczenie nie pokrywa kosztów wyżywienia – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W październiku o aktywnie w żłobku

Jeżeli rodzic we wrześniu posłał dziecko do żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna to powinien, do końca tego miesiąca złożyć wniosek do ZUS-u o dofinansowanie żłobkowe na starych zasadach. Skorzysta wtedy z dopłaty do 400 zł za wrzesień, o ile spełni pozostałe warunki. Wówczas żłobek otrzyma środki w październiku. Natomiast od 1 października opiekun dziecka będzie mógł wystąpić o nowe wyższe świadczenie, czyli aktywnie

w żłobku. Najlepiej, by ten wniosek trafił do ZUS-u jeszcze w październiku. Wtedy Zakład zamieni stare świadczenie na nowe i już pod koniec listopada wypłaci żłobkowi nowe świadczenie za październik w kwocie do 1500 złotych lub 1900 zł na dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności z dodatkowymi wskazaniem.

Twoje dziecko chodzi do żłobka już od dawna?

Jeśli dziecko uczęszcza do żłobka już od dawna, rodzic nie powinien czekać ze złożeniem wniosku o świadczenie aktywnie w żłobku, mimo że zgodnie z przepisami ma na to czas do końca grudnia. Warto by złożyć wniosek jeszcze w październiku, a wtedy na konto placówki pieniądze trafią już pod koniec listopada.

Wnioski tylko elektroniczne

Wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku będzie można złożyć od 1 października wyłącznie elektronicznie. Rodzice i opiekunowie będą mogli go złożyć na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (eZUS), w aplikacji mobilnej mZUS, portalu Emp@tia i przez bankowość elektroniczną.

Program Aktywny Rodzic to trzy nowe świadczenia. Oprócz aktywnie w żłobku wprowadza też: aktywni rodzice w pracy i aktywnie w domu. W danym miesiącu na jedno dziecko można pobierać tylko jedno ze świadczeń: aktywnie w żłobku, aktywni rodzice w pracy, aktywnie w domu, dofinansowanie żłobkowe lub rodzinny kapitał opiekuńczy. Więcej o nowych formach wsparcia dla rodzin na www.zus.pl/aktywnyrodzic.

(red), fot. ZUS

Turniej sołectw w Radominie

WYDARZENIE ▶ Zwycięzcą XV Turnieju Sołectw Gminy Radomin została drużyna z Radomina. Najlepszym strzelcem okazał się Jakub Konarzewski, natomiast najlepszym bramkarzem mianowano Michała Hys

W niedzielę (29 września) na boisku sportowym orlik w Radominie zorganizowany został „XV Turniej Sołectw Gminy Radomin”, którego organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Radominie.

Do rozgrywek zgłosiło się 6 sołectw – Radomin, Piórkowo, Dulsk, Jakubkowo, Szczutowo i Rodzone. Drużynyskompletowane zostały przez sołtysów, którzy wiernie towarzyszyli i kibicowali w czasie trwających meczów.

Ostatecznie zwycięzcą „XV Turnieju Sołectw Gminy Radomin” została drużyna z Radomina, która po zaciętej walce w finale wygrała ze zespołem z Piórkowa z wynikiem 2:0.

Podczas turnieju zostali wy-

brani najlepsi zawodnicy. Najlepszym strzelcem okazał się Jakub Konarzewski, natomiast najlepszym bramkarzem mianowano Michała Hys.

Na zakończenie wójt gminy Radomin Piotr Wolski wręczył

nagrody uczestnikom. Każda drużyna biorąca udział w turnieju otrzymała nagrody i dyplom, natomiast trzy najlepsze drużyny otrzymały medale, puchary i cze-ki ufundowane przez wójta.

(Szyw), fot. UGR

Golub-Dobrzyń

Jesienne starty EnDo

Biegacze EnDo Golub-Dobrzyń zaliczyli udane występy w drugiej połowie września. Zajmowali wysokie miejsca i zdobywali trofea.

W sobotę 21 września w Radzynie Chełmińskim odbył się ostatni bieg z cyklu Grand Prix Ziemi Chełmińskiej. W tym biegu

wziął udział Rafał Dudziak i zajął 3. miejsce w swojej kategorii. Rozdano również puchary i nagrody za miejsca w ogólnej klasyfikacji.

Na podium znaleźli się biegacze EnDo Golub-Dobrzyń: Natalia Krępec zajęła 2. miejsce open w kategorii kobiet, Rafał Dudziak

2. miejsce w kategorii mężczyzn. Adrian Szarkowski, Justyna Piotrowicz i Mirosław Wojciechowski zajęli 4. miejsca.

Również w sobotę odbył się bieg Trail Ultra Pazur w Brwilnie koło Płocka, gdzie EnDo Golub-Dobrzyń reprezentował Piotr Piskorski. Dystans 15 km miejscami wymagającej trasy pokonał w 01:23:52 i zajął 19. miejsce na ponad 70 biegaczy.

28 września to święto biegania w Czernikowie, gdzie w ramach Grand Prix Województwa Kujawsko-Pomorskiego odbywały się biegi na dystansie 10 km, 5 km oraz km NW.

– Nie mogło nas tam zabraknąć, więc mocnym składem pojechaliśmy do naszych przyjaciół Zabieganych z Czernikowa, aby pokazać naszą siłę. Na 10 km pobiegli Kiełbowicz Marcin, Grębocki Marcin oraz Nowakowska Jola, dystans 5 km wybrali Natalia Krępec, Mariusz Foksiński, Mirek Wojciechowski, Szarkowski Ad-

rian, Korczak Krzysztof. To były bardzo dobre dwa biegi naszych biegaczy, gdzie pokazali swoją formę i siłę. Organizacja świetna, ciekawe i urozmaicone trasy, poczęstunek i cała oprawa biegu zasługuje na uznanie – relacjonuje Piotr Piskorski z EnDo Golub-Dobrzyń.

EnDo wróciło z pucharami i chwałą, gdyż biegacze zajęli bardzo wysokie miejsca na podium: Marcin Grębocki. 1. miejsce/kat, Mariusz Foksiński 3. miejsce/open oraz 2. miejsce/kat, Adrian Szarkowski 1. miejsce/kat, Natalia Krępec 1. miejsce/kat, Krzysztof Korczak 2. miejsce/kat, Mirosław Wojciechowski 1. miejsce/kat.

– To świetny dzień na bieganie w Czernikowie, a naszym biegaczom serdecznie gratuluję uzyskanych wyników i miejsc. Przed nami jesienne starty w zawodach, które zapewne przyniosą nam wielu wrażeń – dodaje Piskorski.

(red.), fot. nadesłane

GOLUB- CGD.PL

Znajdziesz nas również na:

Golub-CGD

@golubCGD

